

ქართულ-სომხური ლექსიკონი

ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის
სტუდენტებისათვის

ენისა და საგნის ინტეგრირებული
სწავლების კურსისთვის

სამართალი

გამომცემლობა „მერიდიანი“
თბილისი 2015

ენობრივი კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტი

პროექტი

„არაქართულენოვან სტუდენტთა აკადემიური მხარდაჭერა ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის ფარგლებში“

OPEN SOCIETY GEORGIA FOUNDATION
ფონდი ღია საზოგადოება საქართველო

გამოცემულია ფონდი „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ ფინანსური მხარდაჭერით. ავტორის/ავტორების მიერ საინფორმაციო მასალაში გამოთქმული მოსაზრება შესაძლოა არ გამოხატავდეს ფონდ „ღია საზოგადოება-საქართველოს“ პოზიციას. შესაბამისად, ფონდი არ არის პასუხისმგებელი მასალის შინაარსზე.

Published with the financial support of the Open Society Georgia Foundation. The views, opinions and statements expressed by the authors and those providing comments are theirs only and do not necessarily reflect the position of Open Society Georgia Foundation. Therefore, the Open Society Georgia Foundation is not responsible for the content of the information material

კონცეფციის ავტორები და შემდგენლები: **კახა გაბუნია, ჭაბუკი ქირია**

მთარგმნელი: **ზოია მხითარაიანი**

რედაქტორი: **ქეთევან გორჩიტაშვილი**

ISBN

აბოლიცია (abolition) 1. კანონის გაუქმება; 2. საქმის შეწყვეტა დამნაშავეის შეწყალების შედეგად.

აბროგაცია (abrogation) მოქველებული კანონის გაუქმება.

აბსოლუცია (absolution) სასამართლოს გადაწყვეტილება მსჯავრდადებულის სასჯელისგან გათავისუფლების შესახებ.

ადვოკატთა ასოციაცია საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელიც ზედამხედველობს ადვოკატების საქმიანობას.

ადვოკატი (barrister, lawyer) ადვოკატის მონაწილის მქონე იურისტი.

ԱԲՈԼԻՑԻԱ (abolition) 1. օրենքի ուժը կորցրած ճանաչում: 2. վարույթի դադարեցում՝ հանցագործի համաներման արդյունքում:

ԱԲՐՈԳԱՑԻԱ (abrogation) Հնացած օրենքը չեղյալ համարել:

ԱԲՍՈԼՈՒՑԻԱ (absolution) Դատարանի որոշումը դատապարտյալին պատժից ազատելու մասին:

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ԸՆԿԵՐԱ-ԿՑՈՒԹՅՈՒՆ՝ հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ, որը վերահսկում է փաստաբանների գործունեությունը:

ՓԱՍՏԱԲԱՆ (barrister, lawyer) Փաստաբանի վկայական ունեցող իրավաբան:

ადმინისტრაცია (administration)

აღმასრულებელი

ხელისუფლების ორგანოები.

ადმინისტრაციული (admini-

strative) ადმინისტრაციულ

ორგანოებთან დაკავშირე-

ბული.

ადმინისტრაციული აქტი (adminis-

trative act) ადმინისტრაციული

ორგანოს მიერ გამოცემული

სამართლებრივი აქტი.

ადმინისტრაციული ერთეულები

(administrative districts) სოფე-

ლი, თემი, დაბა, ქალაქი და

რაიონი.

ადმინისტრაციული კოდექსი (ad-

ministrative code) კოდიფიცი-

რებული საკანონმდებლო აქტი.

ადმინისტრაციული პასუხისმგებ-

ლობა (administrative liability)

ადმინისტრაციული სამართალ-

დარღვევის მიმართ ადმინისტ-

რაციული სასჯელის შეფარ-

დება.

ადმინისტრაციული პროცესი

ადმინისტრაციული დავების

(საქმეების) განხილვის

ԱԴՄԻՆԻՍՏՐԱՑԻԱ (adminis-

tration) Գործադիր

իշխանության მარմիններ:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ (administrative)

Վարչական მარմինների հետ

կապված:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԱԿՏ (administrative

act) Վարչական մարմնի

կողմից հրապարակված

իրավական ակտ:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐ

(administrative districts) Գյուղ,

համայնք, ավան, քաղաք և

շրջան:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՕՐԵՆՏԳԻՐՔ (admi-

nistrative code) Կոդավորված

օրենսդրական ակտ:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՊԱՏԱՄԻԱՆԱ-

ՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (administrative

liability) Վարչական

իրավախախտման հանդեպ

վարչական պատժի

սահմանում:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾՆԹԱՑ՝

Վարչական վեճերի

(վարույթների) քննարկման

პროცედურა.

ადმინისტრაციული საჩივარი და-
ინტერესებული პირის მიერ
ადმინისტრაციულ ორგანოში
წარდგენილი წერილობითი
მოთხოვნა დარღვეული
უფლების აღდგენის მიზნით.

**ადმინისტრაციული ხელშეკრუ-
ლება** ხელშეკრულება,
რომლის ერთი მხარე მაინც
ადმინისტრაციული ორგანოა.

ადმინისტრირება (administer)
მართვა, ხელმძღვანელობა.

ავტოკრატია (autocracy) მმართვე-
ლობის ფორმა, რომლის
დროსაც ერთი პირია
შეუზღუდავი ძალაუფლების
მატარებელი.

აკრედიტაცია (accredit) ვინმეს-
თვის რაიმე გარკვეული
უფლებამოსილების მინიჭება.

ალიბი (alibi) დანაშაულის ჩადენის
მომენტში ბრალდებულის სხვა
ადგილზე ყოფნის ფაქტი,

ენჭაგასკარც:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՈՂՈՔ՝

շահագրգիռ ანձի կողմից
վարչական մարմին
ներկայացված գրավոր
պահանջ՝ խախտված
իրավունքների վերականգնման
նպատակով:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՊՏՅՄԱՆԱԳԻՐ՝

պայմանագիր որի առնվազն մեկ
կողմը վարչական մարմին է:

ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ (admi-

nister) Կառավարում,
ղեկավարում:

ԱՎՏՈՎՐԱՏԻԱ (autocracy) Կառա-

վարման ձև, որը հիմնված է
անձի լիիշխանության վրա, նա
անսահմանափակ
իշխանություն կրողն է:

ԱԿՐԵԴԻՏԱՑԻԱ, ՀԱՎԱՏԱ-

ՐՄԱԳՐՈՒՄ (accredit) Որևէ
մեկի որոշակի

լիազորությունների շնորհում:

ԱԼԻԲԻ, ԱՅԼՈՒՐԵՔՈՒԹՅՈՒՆ

(alibi) Ապացուցված փաստ, որը
հիմնավորում է

როგორც მისი უდანაშაულობის
დამადასტურებელი
მტკიცებულება.

ალიმენტაცია (alimentation) ალი-
მენტების გადახდის ვალდებუ-
ლება.

ალიმენტი ფულადი თანხა, რომ-
ლის გადახდაც ეკისრება პირს
თავისი ოჯახის წევრის
სარჩენად.

ალიმენტის გამომცემელი (payer of
alimony) ალიმენტს იხდიან
მშობლები, შვილები, ხოლო
მათი სიკვდილის შემთხვევაში
ოჯახის სხვა წევრები.

ალიმენტის ოდენობა (amount of
alimony) თანხა, რომელსაც
ადგენენ მხარეებს შორის
ურთიერთშეთანხმებით ან
სასამართლოს გადაწყვეტი-
ლებით.

ამნისტია აქტი, რომლითაც
განსაზღვრული კატეგორიის
დანაშაულის ჩამდენი პირები
შეიძლება გათავისუფლდნენ

ხანსაგაფრთხიან აკახიან
მნეთაჟრეაქი კამ კასკაბჯაქი`
ხანსაგაფრთხიან ქაქრეომ
ქქინსქქ:

ԱԼԻՄԵՆՏԱՑԻԱ (alimentation)

Աქիմნსთ ქდარსქო
ყարთასკანოქოქონ:

ԱԼԻՄԵՆՏ` դրამასკან գომար,
դրქ ქდარმანს ყարთაქოქოქ-
ქოქონ Է դրქომ անձქ ქրա` իր
ընտանիքի անդամին ակահსქო
ხამარ:

ԱԼԻՄԵՆՏ ՎՃԱՐՈՂ (payer of
alimony) Աქիմնსთ ქდარეომ Էն
ծնոქსქր, գակակსქր, իսկ
դրանց մահქան դէպքომ`
ընտանիքի այլ անդամსქր:

ԱԼԻՄԵՆՏԻ ՔԱՏԱԿԸ (amount of
alimony) Գომար, որը
სահამანომ Էნ կოქმსქრქ միქს
ქიქխահამადայնოქოქამქ კამ
դასთარანქ ქდოქ:

ՀԱՄԱՆԵՐՈՒՄ` ակտ, որոქ
სահამანქած կարգქ ხანსանք
կასთაროქ անձինք կարოქ Էն
აკատქქ

პასუხისმგებლობისაგან ან
შეუმსუბუქედთ სასჯელი.

ანდერძი გარდაცვლილი პირის
მიერ სიცოცხლეში
წერილობითი ნება, რომლითაც
იგი თავის ქონებას ან ამ
ქონების ნაწილს უტოვებს ერთ
ან რამდენიმე პირს.

ასამართლო (სასამართლო)
სასამართლოს საჯარო
მოხელეთა ერთობლიობა.

აპელანტი პირი, რომელიც
ასაჩივრებს პირველი
ინსტანციის სასამართლოს მიერ
გამოტანილ დადგენილებას.

აპელაცია პირველი ინსტანციის
სასამართლოს მიერ გამოტანი-
ლი გადაწყვეტილების
გასაჩივრება სააპელაციო
სასამართლოში.

არაერთგზისი დანაშაული ნასა-
მართლევი პირის მიერ იმავე ან
კანონით გათვალისწინებულ
შემთხვევებში მსგავსი
დანაშაულის ჩადენა.

ყათა სახანასაძიოქონისი
ყათა ჟესანთიან ღ ირანს
ყათიძე:

ყსუყ ` ქაქანადან ანაძი
კილიქ ირ კენთანოქონს ორე
ყრადირ ართახაყად ყამე,
ორიქ ია ირ ყიყრ ყამ აყ
ყიყქი მი მასრ ჟიონთიან ღ მსქ
ყამ მი ჟანქ ანაძი:

ყსუყსუყსუყ (ყსუყსუყსუყ)

ყათარანქ ხანრაქინ
ბათაქიონქი მიასანოქონს:

ყსუყსუყსუყსუყ ` ანაძ,
ორე ჟიიყარქიან ღ ათაქინ
ათანქ იათარანქ კილიქ
ყაყად ყიიქინ:

ყსუყსუყსუყსუყსუყ `
ათაქინ ათანქ იათარანქ
კილიქ ყაყად იიქინ
ჟიიყარქიან ქსუქინქ
იათარან:

ყსუყსუყსუყ

ყსუყსუყსუყსუყსუყსუყ `
იათაყარად ანაძი კილიქ
მიქსიან ყამ ორენქი
ინახათესად იყსუყსუყსუყ
ინან ხანსაქიიქინ

არასრულწლოვანი ფიზიკური
პირი 7-დან 18 წლამდე.

არბიტრაჟი ქონებრივი დავის
განხილვა არბიტრის
მეშვეობით.

არბიტრი (arbitrator) შუამავალი,
მომრიგებელი მოსამართლე.

აფერა (speculation) თაღლითური
წამონწყება, სახიფათო საქმე,
საეჭვო გარიგება.

აფექტი უეცრად აღძრული და
ემოციური, რომელიც ადამიანში
ინვევს საკუთარ ქმედებაზე
კონტროლის დაკარგვას.

აქტი (act) სხვადასხვა სახისა და
იურიდიული ძალის მქონე
ოფიციალური დოკუმენტი.

**აქტი ადმინისტრაციულ-
სამართლებრივი**
(administrative-legal act)
ადმინისტრაციული ორგანოს
მიერ კანონმდებლობის

კათარში:

ԱՆՉԱՓԱՀԱՍ՝ ֆიქციკական ანბან
7-ից մինչև 18 თარեկანը:

ԱՐԲԻՏՐԱԺ՝ գույքային վեճի
քննարկում არբიტრի՝
ხაշտարար դատավորի,
միջიցով:

ԱՐԲԻՏՐ (arbitrator) Միջնորդ,
ხაշտարար դատավոր:

**ԱՖԵՐԱ, ՇԱՀԱՍԱՐԴԱԽՈՒ-
ԹՅՈՒՆ** (speculation)
խաբեբայական ձեռնարկում,
վտանգավոր գործ, կասկածելի
գործարք:

ԱՖԵԿՏ՝ անսպասելիորեն հարո-
ւցված և հույզ, որը մարդու մեջ
առաջացնում է սեփական
գործողությունների հանդեպ
վերահսկողության կորուստ:

ԱԿՏ (act) Տարբեր տեսակի և
իրավաբանական ուժ ունեցող
պաշտոնական փաստաթուղթ:

ՎԱՐՉԱ-ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏ
(administrative-legal act)
Վարչական մարմնի կողմից
Օրենսդրության հիման վրա
հրապարակված իրավական
ակտ:

საფუძველზე გამოცემული
სამართლებრივი აქტი.

აქტი ნორმატიული (normative act)
უფლებამოსილი სახელმწიფო
ორგანოს მიერ მიღებული
სამართლებრივი აქტი.

აქტივი პირის ქონება, მოთხოვნები
და უფლებები.

აქცია (action) რაიმე პოლიტიკური
ან ეკონომიკური მიზნის მისაღ-
წევად წამოწყებული ქმედება.

აღკვეთის ღონისძიება (preventive
punishment) - ბრალდებულის
დაპატიმრება, შინაპატიმრობა,
პოლიციის ზედამხედველობაში
გადაცემა, გირაო და სხვ.

აღმასრულებელი პირი, რომელ-
საც ევალება სასამართლოს
საბოლოო დადგენილებების
რეალურად განხორციელება.

აღსრულება (გადაწყვეტილების)
სასამართლოს გადაწყვე-

ს.ი.რ.ს.ს.ჩ.ყ. ა.ყ.ს (normative act)

ჩრაქაღორ აქსოასქან მარმნჩ
სოიქმჩე ენოიონქაბ ჩრასქასქან
ასქო:

ს.ყ.ს.ჩ.ყ. ანბჩ გოიქ, აყახანჯნქ
ს ჩრასქონქნქნქ:

ს.ყ.მ.ჩ.ა (action) ირსქ ქაღაქა-
სქან სქან თნსქსასქან
ნაყათასქჩ ხასნქლო ხამარ
ასქასქაბ გორბოიქოქონ:

ჩ.ს.ა.ფ.ა.ს.ს.ა.ს. გ.ი.რ.შ.ი.რ.ჩ.

ბ.მ.ჩ.ჩ.ს (preventive punishment)
ყასქაბქაქჩ სქან მსქაღაქაქაქჩ
სქასქანასქიორიქმ, თნაქჩნ
სქასქანქ, იასოქჩსქანასქან
ხსქიოქოქონს ხანბსქქქ,
გრასქქ ს აქქ:

ყ.ა.ს.ა.რ.ა.ს.ი.ჩ. ანბ, ირჩნ
ხანბნარარქაბ ლ ჩრასქა-
ნასგნქქ იასოარანჩ ქსქრქნა-
სქან ქბჩოქქ, იასოასქან
სქასოარაბოქ:

ყ.ა.ს.ა.რ.ი.ჩ.ს (ი.რ.ი.შ.ს.ა.ს.) ჴასო-
არანჩ იოიქმან ჩრასქან-

ტილების განხორციელება
რეალურ ცხოვრებაში.

აცილება მოსამართლის, ექსპერტის, თარჯიმნის, სპეციალისტის ან/და სხდომის მდივნის ჩამომორება საქმის განხილვისაგან.

ახლად აღმოჩენილი გარემოება (newly discovered circumstance) ფაქტობრივი გარემოებანი, რომლითაც შეპირობებულია უკანონო ან დაუსაბუთებელი სასამართლო გადაწყვეტილების გადასინჯვა.

ახსნა-განმარტება საქმის ზეპირი მოსმენისას მხარეთა მიერ საკუთარი პოზიციების ჩამოყალიბება დავის ფაქტობრივი გარემოებების შესახებ.

ბათილი აღმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი აღმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რომელიც გამოიცა კანონის ნორმების არსებითი დარღვევით.

ბალოტირება (ballot) ხმის მიცემა.

აგვიან ირასკან კუანქიომ:

ԲԱՑԱՐԿ` հայտարարություն դատավորի, փորձագետի, թարգմանչի, մասնագետի և / կամ նիստի քարտուղարի մասնակցության դեմ:

ՆՈՐ ՀԱՅՏՆԱԲԵՐՎԱԾ ՀԱՏԳԱՄԱՆՔ (newly discovered circumstance) Փաստացի հանգամանքներ, որոնցով պայմանավորված է ապօրինի կամ անհիմն դատական որոշումների վերանայումը:

ԲԱՑԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆ` գործի բանավոր լսման ժամանակ կողմերի կողմից սեփական դիրքորոշումների ձևակերպում վեճի փաստացի հանգամանքների մասին:

ԱՆՎԱՎԵՐ ՎԱՐՉԱ-ԻՐԱՎԱԿԱՏԱԿՏ` վարչա-իրավական ակտ, որը հրապարակվել է Օրենքի նորմերի էական խախտմամբ:

ՔՎԵԱՐԿԵՆԼ (ballot) Ձայն տալ, քվե

ბანდა (gang, band) ყაჩაღური, დანაშაულებრივი ჯგუფი.

ბაუი (duty) სასამართლო მომსახურებისათვის გადასახდელი თანხა.

ბინადრობის მონშობა (residential/residence permit) საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტი, რომელიც ადასტურებს მის ვინაობას.

ბიუჯეტი (budget) ფინანსური სახსრების ერთობლიობა, რომლითაც უზრუნველყოფილია სახელმწიფოს ფუნქციონირება.

ბლეფი (bluff) რაიმე ხერხი, ტყუილი, ვისიმე შეშინების, შეცდომაში შეყვანის მიზნით.

ბრაკონიერი (bracconier) წესების დამრღვევი პირი, რომელიც ნადირობს (თევზაობს) აკრძალულ ადგილებში, აკრძალულ

თაქ:

ԲԱՆԴԱ, ԱՎԱԶԱԿԱՌՈՒՄԲ (gang, band) Ավագակային, ხანցավոր խումբ:

ՏՈՒՐԲ (duty) Դատական ծառայության համար վճարվելիք գումար:

ԿԵՅՈՒԹՅԱՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆ (residential/residence permit) Վրաստանում բնակվող օտարերկրացիների անձը հաստատող փաստաթուղթ, որը հավաստում է նրա ինքնությունը:

ԲՅՈՒՋԵ (budget) Ֆինանսական միջոցների ամբողջություն, որով ապահովվում է պետության գործունեությունը:

ԲԼԵՖ (bluff) Որևէ հնարք, սուտ՝ որևէ մեկի ահաբեկելու, ապակողմնորոշելու նպատակով:

ԲՐԱԿՈՆՅԵՐ, ՈՐՏԱԳՈՐ (bracconier) Կանոնները խախտող անձ, ով որս (ձկնորսություն) է անում

დროს, აკრძალული
საშუალებებით.

ბრალდება (prosecution) საქმიანობა სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემული პირის ბრალეულობის დასამტკიცებლად.

ბრალდების მხარე (the party of accusation) პროკურორი, გამომძიებელი, საგამომძიებო ორგანოს უფროსი, აგრეთვე, დაზარალებული.

ბრალდებული (defendant) პირი, რომლის მიმართაც პროკურორის თანხმობით გამომძიებლის მიერ გამოტანილია დადგენილება პასუხისგებაში მიცემის შესახებ.

ბრალმდებელი კერძო (private accuser) დაზარალებული ან მისი წარმომადგენელი, რომელიც მხარს უჭერს ბრალდებას სასამართლოში.

ბრალმდებელი სახელმწიფო

არღვევს ქაიქერიომ,
არღვევს ჭამანასკ,
არღვევს მქიგნსერიოქ:

სტრარჩასქ (prosecution)

ჩრაცასთო მარჩინსერიჩ
გორბონსერიქონსქ ` ნოქქად
ქრესკან აყათასქას-
ნასოქონსქან კანჯკად ანბქ
მნქაკიროქონს
ასყსოცქქონს:

სტრარჩასქი ყოქს (the party of accusation)

ქათასქაკქ, ქნსქქქ, ქნსჯკსკან მარჩინქ
ქქსკაკქქ, ქნჯყქს ნასს
თოქოქქ:

სტრარჩასქ (ამქასთასქასქ) `

ანბ, ოქჩ ხანქქყ ოქათასქაკქ
ხამადანქონსქამქ ქნსქქქ
კოქქქქ კყასქქქქ ქ ოქოქონს `
ყათასქასანასოქონსქან
ქსქარქქქონს მასქინ:

სტრარჩასქი სტრარჩასქი (private accuser)

სოქოქქ კამ სქას
ნსქქყასოცქქქქ, ოქქ
ქასთარანთომ აჯასქქონს ქ
მნქაქქქანსქქ კოქქქქინ:

ქქსასქას სტრარჩასქი (state

(state accuser) პროკურორი, რომელიც მხარს უჭერს ბრალდებას პირველი, სააპელაციო და საკასაციო ინსტანციების სასამართლოებში.

ბრიფინგი (briefing) მოკლე პრესკონფერენცია მიმდინარე პოლიტიკის აქტუალურ საკითხებზე.

ბრძანება სასამართლო (judge order) მოსამართლის ერთპიროვნული გადაწყვეტილება.

გადაცდომა (ადმინისტრაციული) (offence) ქმედება, რომელიც აკრძალულია კანონით, თუმცა არ მიეკუთვნება სისხლის სამართლის დანაშაულებს.

გადაწყვეტილება შესასრულებლად სავალდებულო სასამართლო დადგენილება.

გადაწყვეტილების განმარტება სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების იმ პუნქტების განმარტება, რომელთა შინაარსიც ბუნდოვანია.

გამართლება სასამართლო

accuser) ობრატაჲ, ირნ აჯასკვიმ ლ მნეაჲრანჲინ ათაჯინ, ქერაჲნნიჲ ს ქანაჲსკ ათჲანნი Სათარანსნერიმ:

ბრიფინგი, ადმინისტრაციული

(briefing) ჲამართო მამნიქ ათნიქა` Სნჲაგნიქ Საჲაჲასკანს Სრათაჲ Სარგერნი ჲირჲ:

ბრძანება სასამართლო (judge order) Სათაქირნი მჲანანჲა ირნიჲიმ:

გადაცდომა (ადმინისტრაციული) (offence) ჲირბიჲიჲიჲიმ, ირნ არგელქიმ ლ ირენჲიქ, სასკანს Ჲინერართიმ Სრესკანს Სანსგაქირბიჲიჲინსნერ:

გადაწყვეტილება Სათარმანს Სამარ აჲარითაჲირ Სათასკანს ქანნი:

გადაწყვეტილების განმარტება Სათარანსნი Სიჲნიჲ Საჲაგქად ირნიჲმანს აჲნს Სესნერნი Საგსართიჲიჲიმ, ირნიგ ᲡიქანᲡაქიჲიჲიჲინს ანთირიჲ ლ:

გამართლება Სათარანსნი

გამოცხადება (მხარის) საქმის ზეპირ მოსმენაზე მხარის დასწრება და განხილვაში მონაწილეობა.

გამოძალვა (extortion) სხვისი ნივთის ან ქონებრივი უფლების გადაცემის ან ქონებრივი სარგებლობის მოთხოვნა ძალადობით ან მუქარით.

გამოძიების ადგილი საგამოძიებო ორგანოს ადმინისტრაციული შენობის მდებარეობის ადგილი.

გამოძიების ადგილი (place of investigation) საგამოძიებო ორგანოს ადმინისტრაციული შენობის განთავსების ადგილი.

გამოძიების ორგანოები (inquest/investigation bodies) სახელმწიფო ორგანოები, რომელთა გამოძიებლები აწარმოებენ წინასწარ გამოძიებას.

განაჩენი (judgement) პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება.

სტრუქტურა (სტრუქტურა) ` ქართული რასაქონი ქონაწესი სტრუქტურა სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული პუნქტები:

სტრუქტურა (extortion) ნივთის ხრის სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული სტრუქტურა:

სტრუქტურა (place of investigation) სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული სტრუქტურა:

სტრუქტურა (place of investigation) სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული სტრუქტურა:

სტრუქტურა (inquest/investigation bodies) სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული სტრუქტურა:

სტრუქტურა (judgement) სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული სტრუქტურა და მასთან დაკავშირებული სტრუქტურა:

განკარგვა ქონების გადაცემა სხვა პირისათვის სასყიდლოთ ან უსასყიდლოთ.

განკარგულება (order) აღმასრულებელი ხელისუფლების აქტი, რომელიც აწესრიგებს ან წყვეტს რაიმე კონკრეტულ საკითხს.

განსასჯელი (defendant) პირი, რომლის მიმართ შედგენილია საბრალდებო დასკვნა და საქმე განსახილველად გადაეცა სასამართლოს.

გარიგება (deal) ცალმხრივი, ორმხრივი ან მრავალმხრივი ნების გამოვლენა (შეთანხმება) იმ მხარეებს შორის, რომლებსაც სურთ სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობა, შეცვლა ან შეწყვეტა.

გირავნობა ნივთის გამოყენება მოთხოვნის უზრუნველყოფის საშუალებად.

გისტრადი (magistrate) ზოგიერთ

სსოიზნიტს` ცოიქი
ფიქსანციონ აქს ანდჰი`
ხათიციმამრ კამ ანხათიცი:

ყარყარინი-ბჟინი (order)
ჭირბაჟირ იქიანთიქიან ასტი,
იერ კარყაციონიომ ზ კამ
იოიჯიომ ირსე კინსკრესთ ხარე:

აყარაყარაყარა (defendant) ანდ,
იერი ხანჟესყ კაცამქელ ზ
მნეჟაჟრასკან
ხერასკაციოქიონ, ს ჭირბრ
ქინსარქმან ზ ფიქსანციელ
ჟასთარან:

ჭირჭარაჭ (deal) შიასკიოქმანჰი,
ხერსკიოქმ კამ რაცამსკიოქმ
კამქი ართახაყთიოქიონ
(ხამსადაყთიოქიონ) აქს
კიოქმნერი მქიჟს, იქქერ
განსკანთიომ ხს
იქრასკარარაქერიოქიონსნერ
ხასთასთელ, ჟრანქ ფიქიქისელ
კამ ჟაჟარესნესქ:

ჭარაქ` იქი იციოქაჭირბიომ იოქესა
აყახაღი აყახიქმანს მქიჯიგ`
ხერაქიქიქ:

შარაქარაქარა (magistrate) იოიჯ

ქვეყანაში უმცროსი
მოსამართლე ან პოლიციის
უმცროსი თანამდებობის პირი.

დადგენილება საქმის ერთპი-
როვნულად განმხილველი
მოსამართლის მიერ გამო-
ტანილი გადაწყვეტილება
(გარდა განაჩენისა) ნებისმიერ
საკითხზე.

დავალება მოსამართლის წერი-
ლობითი ბრძანება, რომელიც
მოითხოვს პირის მიერ
განსაზღვრული მოქმედების
განხორციელებას.

**დავის განხილვის ალტერნატი-
ული მეთოდები** მოლაპარა-
კება, არბიტრაჟი, მედიაცია და
ა.შ.

დავის საგანი სასარჩელო მოთ-
ხოვნის არსი.

დაზარალებული პირი, რომელსაც
დანაშაულის შედეგად მიაღდა
ფიზიკური, მორალური ან
ქონებრივი ზიანი.

დაინტერესებული მხარე პირი,
რომლის კანონიერ ინტერესზე

ერկრნერიომ, კრთსერ դათაქორ
სამ ნათქსანოქსან
ყაჯთონსასქან ანად:

ღრრწრრს` გორბლ მქანბნყა
ქნთოქ დათაქორქ კოქმქგ
სყაყსვქად ქდქო
(რასგათოქსამქ დათაქდქოქ)
გსნსქსვსბ ხარგქ ქსერაქსერყაქ:

ჯასღსარაროქრწოქს`
დათაქორქ გრსქორ ხრამან,
ორქ ყსახანჯოქმ ლ ანბქ
სოქმქგ სახმანქად
გორბოქოქსან ქრსქსანსგოქმ:
**ქსდქ ქსსარყსსას აშლღსარა-
სქსაქს სსწოქსსწ**`
რანსსქსოქსან, არქხოქრაქ,
მქჯნოქოქოქოქონ ს აყქნ:

ქსდქ არარყა` როქოქარქსმან
ყსახანჯქ ლოქოქონქ:

სოქწას` ანბ, ოქქნ
ხანსვგორბოქოქსან ხსსსანქოქ
ხასვქლ ლ ქქქქსქსქსან,
რაროქსქსან სქმ გოქქსაქქნ
ქსსას:

ჯასჯარყქოქ ყოქს` ანბ, ოქქ
ოქქნსქსან ჯახსერქ ქრს

პირდაპირ და უშუალო გავლენას ახდენს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ან ადმინისტრაციული ორგანოს ქმედება.

დაკავება (arrest) თავისუფლების ხანმოკლე აღკვეთა მისი დანაშაულებრივი საქმიანობის აღკვეთის, გაქცევის, დამალვის ან მტკიცებულებათა მოსპობის თავიდან ასაცილებლად.

დაკითხვა (examination) საგამოძიებო და სასამართლო მოქმედება, რაც ნიშნავს პირის გამოკითხვას საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების შესახებ.

დამნაშავე პირი, რომლის მიმართაც სასამართლოს მიერ გამოტანილია გამამტყუნებელი განაჩენი.

დამსწრე პირი, რომელიც მოინვევა საგამოძიებო მოქმედებათა ჩატარების, მიმდინარეობისა და

ნიღბასკითხვის კამ ანამიჯასკან აკიეგოქონს ღ იონსნიონ ქარჯა-ქრადასკან ასკორ კამ ქარჯასკან მარმნი კორბოქონსორ:

მარჯასკან (arrest)

ანბი კარდაქამსკეს აკათაკრკონ` ნრახანსკაქორ კორბონსკონქონს ქასქანსმანს, ქასქონსთი, ქასქნქსქონს კამ ქრქნს აკასკონსქნსქი ნქნჯასკონსქი ქონსასქსქონს ნკათასკონსქ:

ქასკონსქონს (examination)

ქონსასკან კამ იკათასკან კორბოქონს, ქინქონსქონსასკონს ღ ანბი ხსკონსქონს კორბი ხამარ კარსკონსქონს იონსკონს ხანკანანქნსქი მასქინ:

ქასკონსქონს` ანბ, იქი ხანქესკ იკათარანსქ კიქონსქ კკასკონსქ ღ მსქასქონსკან იკათასკონსქ:

ქონსქონსქონს` ანბ, იქი ხრადქიქონს ღ ქონსასკან კორბოქონსქონსქი ანსკასკონსქ,

შედეგების დასადასტურებლად.

დამცველი პირი, რომელიც იცავს ბრალდებულის, განსასჯელის ინტერესებს წინასწარი გამოძიების დროს და სასამართლოში საქმის განხილვისას.

დამხმარე პირი, რომელმაც ხელი შეუწყო დანაშაულის ჩადენას.

დანაშაულთა ერთობლიობა პირის მიერ ორი ან მეტი დანაშაულის ჩადენა.

დანაშაული (crime) სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დასჯადი ქმედება.

დანაშაული განზრახი (premeditated (wilful) crime) ქმედება, რომელიც ჩადენილია პირდაპირი ან არაპირდაპირი განზრახვით.

ენჭაფურს და არეუიუნქსერდ ხასთათსელი ხამარ:

მსჯელის ანა, ირე აყაჯთაყანთიმ ღ მნეაჟეყაქი, ამქასთათსეაქი ჯახსერდ ნაქასქნსიოქსან რნჭაფურიმ სი ჟათარანთიმ გირბიქს რნსარქმანს ქამანასქ:

მსჯელის ანა, იქ ნაყასთელ ღ ხანსეაგირბიოქსან კასთარანსერ:

ჯანსეაგირბიოქსან ჯასთაქსიოქსან ანაქი კიოქსიგ ღერქიო კამ აქქელი ხანსეანქი კასთართიმ:

ჯანსეაგირბიოქსან (crime) ჯანსეაგირბიოქსიან ღ ხამარქიმ მნეაქიოქსამქ კასთარქად` ხანსიოქსან ხამარ ქთანგაქიოქს აქს არარქერ, ირე ნაქასთესაქად ღ ქრესკანს იქსნსეაქქიოქს:

ქანსეაქიოქსან ჯანსეაქსიოქსან (premeditated (wilful) crime) არარქერ, ირე კასთარქელ ღ იოქსაქი კამ ანთიოქსაქი იქსთაქიოქსამქ:

დანაშაული გაუფრთხილებლობით (unpremeditated crime) ქმედება, რომელიც ჩადენილია დაუდევრობით.

დანაშაულის მომზადება
დანაშაულის ჩადენისათვის პირობების განზრახ შექმნა.

დანაშაულის რეციდივი (repeated commission of crime) განზრახი დანაშაულისათვის წინათ ნასამართლევი პირის მიერ განზრახი დანაშაულის ჩადენა.

დანაშაულში თანამონაწილეობა (complicity in crime) ორი ან მეტი პირის განზრახ ერთობლივი მონაწილეობა განზრახი დანაშაულის ჩადენაში.

დაპატიმრება (arrest) სისხლის სამართლის პროცესში აღკვე-

ასდგიჩიჯიძისა

ყასარყაძე ჯასვასე

(unpremeditated crime) არააქვ, იქვ კათარქვ ზ ანქიქიქვამქ:

ჯასვასე სანანასანასენდ
ხანგანქი კათარმან ხამარ მითაქვკად აქამანანქი ათქქომ:

ჯასვასეჩიქიძისა ნქვჩიქიქ (repeated commission of crime) ჯანგაქიქიქვან ნქვჩიქიქ ზ ხამარქომ იქითაქიქვამქ ხანგანქ კათარქენ აქან ანდქ კიქქიქ, იქ იათქადიქიქონ იანქ ნანქქინთ იქითაქიქიქვამქ კათარქად ხანგანქი ხამარ:

ჯასვასეჩიქიძისა ჯასვასეჩიქიძისა (complicity in crime)

ჯანგსკვიქიქონ ზ ხამარქომ ზქიქი კამ აქქიქ ანდანგ იქითაქიქვალ ხამათქ მასანსკვიქიქონ იქითაქიქვალ ხანგაქიქიქვანქ:

ყასარყაძე (arrest) ქიქსკან ქარქიქიქ იქიქვქომ

თის ღონისძიება.

დასაბუთება სასამართლო განჩინებისა და დადგენილების სარეზოლუციო ნაწილში მოცემული დასკვნების არგუ-მენტაცია.

დაუსაბუთებელი ქონება (ungrounded) ქონება, რომლის კანონიერად მოპოვების დამადასტურებელი დოკუმენტები პირს არ გააჩნია.

დაუძლეველი ძალა მოვლენა (გარემოება), რომელიც არ ექვემდებარება ადამიანის კონტროლს (მაგ. წყალდიდობა, მიწისძვრა და სხვ.).

დაცვის მხარე (party for the defence) დამცველი.

დე იურე (de jure) იურიდიულად, ფორმალურად არსებული.

დე ფაქტო (de facto) ფაქტობრივად, რეალურად არსებული.

დემერტირი (deserter) პირი, რომელმაც თვითნებურად მიატოვა სამხედრო სამსახური ან თავი აარილა ჯარში განწვევას.

ხააქანმანს ძიჯიგ:

ՀԻՄՏԱՎՈՐՈՒՄ` դատավճռի სერიოზულ ან უარყოფით მართლ-տրված եզրակացությունների փաստարկում:

ՉՀԻՄՏԱՎՈՐՎԱԾ ԳՈՒՅՔ

(ungrounded) Գույք, որի օրինական ձեռքբերումը հավաստող փաստաթուղթ ანձը չունի:

ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՈՒԺ` երևույթ (հանգամանք), որը ենթակա չէ մարդկային վերահսկողության (օրինակ` ջրհեղեղ, երկրաշարժ ს აյլն):

ՊԱՇՏՊԱՆԱԿԱՆ ԿՈՂՄ (party for the defence) Պաշտպան:

ԴԵ ՅՈՒՐԵ (de jure) Ըստ օրենքի, իրավաբանորեն գոյություն ունեցող:

ԴԵ ՖԱԿՏՈ (de facto) Փաստացիորեն, իրականում գոյություն ունեցող:

ԴԵՋԵՐՏԻՐ, ԴԱՍԱԿԻՔ (deserter) Անձ, որն ինքնակամ լքել է զինծառայությունը կամ խուսափել է բանակ

დებერტირობა (desertation) სამხედრო მოსამსახურის მიერ სამხედრო ნაწილის დატოვება.

დებინფორმაცია (misinformation) 1. განზრახ არასწორი, ცრუ ინფორმაცია; 2. ცრუ ინფორმაციის შედეგად შეცდომაში შეყვანა.

დებორგანიზაცია (disorganization) წესრიგის, დისციპლინის დარღვევა.

დეკლარაცია (declaration) 1. განაცხადი, საჯარო დოკუმენტი; 2. საკონსტიტუციო სამართალში ცალკეული პოლიტიკური-იურიდიული აქტი, რომლის მიზანია მისცეს დოკუმენტს საზეიმო ხასიათი და ხაზი გაუსვას მის მნიშვნელობას.

დეკრეტი (decree) ზოგადი ან კერძო ხასიათის ნორმატიული აქტის დასახელება; უმაღლესი

დირაქტივული;

დესერტიჰიზაცია (desertation) მხინდათაყოფი კოლმეტი ვინციურის დირამის ქონი:

დისინფორმაცია (misinformation) 1. ჴანქამთადქად აქალ, კეტიბ თეესკათიქონი; 2. ჴეტიბ თეესკათიქონის ხესისანქტილ მიტირესესე ექიმავეხინქინ:

დისორგანიზაცია (disorganization) ჴარეტიქანინქ, კარეავახიქონის ქახითონ:

დეკლარაცია, დეკლარაცია, დეკლარაცია (declaration) 1. ჴაქთარეტიქონი, ხასარისკისქან ქასითაქონიქ; 2. შახმანაქრისქან ეათარანთონ ათანქქინ ქაქეაქანქირისქან ასტი, იქინაქათასქან ქ ქასითაქონქინ ხანქეასაქტირ ქნიქე თალ ს ენიქესე ქეა კარსტიქონიქ:

დეკრეტი, დეკრეტი (decree) დნიქანთიქ კამ მასნაქტირ ქნიქექი ნორმასტიქ ასტიქ

ხელისუფლების დადგენილება.

დეკრეტი საქართველოს პრეზიდენტის (edict of president of Georgia) კანონის ძალის მქონე ნორმატიული აქტი, რომელიც გამოიყენება მხოლოდ საგანგებო მდგომარეობის დროს.

დეკრიმინალიზაცია ქმედების დასჯადობის გაუქმება.

დელიმიტაცია (delimitation) სახელმწიფო საზღვრის განსაზღვრა.

დელიქტი (civil offence) მართლ-საწინააღმდეგო მოქმედება ან უმოქმედობა, რომელიც ზიანს აყენებს მესამე პირის ქონებას.

დემარკაცია (demarcation) ადგილზე სახელმწიფო საზღვრის დადგენა.

დემარში (demarche) დიპლომატიური პროტესტი.

დენონსაცია (denunciation) სახელმწიფოს განცხადება საერთაშორისო ხელშეკრულების მოქმედების

ანაქანთომ, რარბრაცოქს
ქქასანოქოქსან ნოქოქომ:

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԴԵԿՐ-ԵՏ (edict of president of Georgia) Օրենքի ուժ ունեցող նորմատիվ ակտ, որը հրապարակվում է միայն արտակարգ իրավիճակի ժամանակ:

ԱՊԱՔՐԵՏԱԿԱՆՏՅՈՒՄ` արարքի պատժելիության վերացում:

ԴԵԼԻՄԻՏԱՑԻԱ (delimitation) պետական սահմանի որոշումը:

ԴԵԼԻԿՏ (civil offence) Անօրինական գործողություն կամ անգործություն, որը վնաս է հասցնում երրորդ անձի գույքին:

ԴԵՄԱՐԿԱՑԻԱ (demarcation) Տեղում պետական սահմանի որոշում:

ԴԵՄԱՐՇ (demarche) Դիվանագիտական բողոք:

ԴԵՆՈՆՏԱՑԻԱ, ՉԵՂՅԱԼ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ (denunciation) Պետության կողմից որևէ գործողություն դադարեցնելու

შენწყვეტის შესახებ.

დებორტაცია (deportation) სახელმწიფოდან გასახლება, გაძევება.

დეპუტატი (deputy) არჩევითი სახელმწიფო ორგანოს წევრი, არჩევითი წარმომადგენელი.

დეროგაცია (derogation) ძველი კანონის ნაწილობრივ გაუქმება.

დესპოტი (despot) შეუზღუდავი ძალაუფლების მქონე უმაღლესი მმართველი.

დესპოტიზმი (despotism) განუსაზღვრელი ძალაუფლების ფორმა.

დეტექტივი (detective) 1. სამძებრო პოლიციის აგენტი, მაძებარი; 2. დეტექტიური ნაწარმოები.

დიპლომატი (diplomat) თანამდებობის პირი, რომელიც უშუალოდ მონაწილეობს

სამ ხაზმადიანადიქი
ხრადარქელი
ხაიარარიქონი:

დებორტაცია, **დებორტაცია** (deportation) **დებორტაციის** ორგანიზაციის ხრადარქელი:

დეპუტატი (deputy) ორგანიზაციის ხრადარქელი ორგანიზაციის ხრადარქელი:

დეროგაცია (derogation) ზიანი ორგანიზაციის ხრადარქელი, დეროგაცია:

დესპოტი, **დესპოტი**, **დესპოტი** (despot) ორგანიზაციის ხრადარქელი ორგანიზაციის ხრადარქელი:

დესპოტიზმი (despotism) ორგანიზაციის ხრადარქელი ორგანიზაციის ხრადარქელი:

დეტექტივი (detective) 1. ორგანიზაციის ხრადარქელი ორგანიზაციის ხრადარქელი; 2. ორგანიზაციის ხრადარქელი ორგანიზაციის ხრადარქელი:

დიპლომატი (diplomat) ორგანიზაციის ხრადარქელი ორგანიზაციის ხრადარქელი ორგანიზაციის ხრადარქელი

საგარეო პოლიტიკის
განხორციელებაში.

დიპლომატია (diplomacy)
სახელმწიფოს საგარეო
პოლიტიკის განხორციელე-
ბისაკენ მიმართული
საქმიანობა.

დიპლომატიური კორპუსი (diplo-
matic corps) სახელმწიფოში
აკრედიტებული უცხო ქვეყნის
წარმომადგენლობათა
მეთაურების ერთობლიობა.

დიპლომატიური ნოტა (diplomatic
note) დიპლომატიური
მიმონერის ერთ-ერთი
დოკუმენტი, რომლითაც ერთი
სახელმწიფო რაიმე ფაქტთან
დაკავშირებით პრეტენზიას
უცხადებს მეორე სახელმწიფოს.

დირექტივა (directive) დაქვემდებ-
არებული ორგანოებისთვის
განკუთვნილი ზემდგომი
ორგანოს მმართველობითი

უტოქონისნერი ხეს იქიქ-
ნაღიქოსქან ხარაქეროქონ-
ნნერ ქარელი ხამარ:

ԴԻՊԼՄԱՏԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ (diplo-
macy) Պետության գործունեու-
թյունը արտաքին քաղաքա-
կանության` միջազգային ხա-
րաքերոქոննների
բնագավառում:

**ԴԻՊԼՄԱՏԳԻՏԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼ-
ՈՒԹՅՈՒՆ** (diplomatic corps)
Պետությունում հավատարմա-
գրված օտար երկրների
ներկայացուցչությունների
ղեկավարների միասություն:

**ԴԻՊԼՄԱՏԳԻՏԱԿԱՆ ՆՈՏԱ,
ՀԱՅՏԱԳԻՐ** (diplomatic note)
Դիქանագիქოსქան
գրագրության փաստաթղթերից
մեկը, որով մի պետություն
որեք փաստի ხეს կაყქად
բողոք է ներկայացնում აյოս
պետությանը:

ԴԻՐԵԿՏԻՎ (directive) Հրահանգ`
ქերაղას მარմնի
ანქერაყახელი կատარელი
ղեկավარ გოცმონք

მიითითება.

დისიდენტი (dissident) ის, ვინც არ ეთანხმება გაბატონებულ იდეოლოგიას, სხვაგვარად მოაზროვნე.

დისკრიმინაცია (discrimination) უფლებების შეზღუდვა.

დისციპლინური გადაცდომა (disciplinary offence) გადაცდომის სპეციალური სახე, რომელიც შეიძლება ჩადენილ იქნას მხოლოდ საჯარო მოსამსახურის მიერ.

დისციპლინური პასუხისმგებლობა (disciplinary amenability) პასუხისმგებლობის სპეციალური სახე, რომელიც დგება საჯარო მოსამსახურის მიმართ.

დისციპლინური სასჯელი (disciplinary punishment) შრომის დისციპლინის დამრღვევ პირებზე ზემოქმედების ფორმა.

დიქტატურა (dictatorship) პირის, ჯგუფის, კლასის შეუზღუდავი

სუბორაქსი:

ԴԻՏԻԴԵՏ, ԱՅԼԱԽՈՂ (dissident) ს, ով չի համաձայնում տիրող գաղափարախոսությանը, այլ կերպ մտածող անձ:

ԻՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ (discrimination) Իրավունքների սահմանափակում:

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ԽԱԽՏՈՒՄ (disciplinary offence) Խախտման հատուկ տեսակ, որը կարող է կատարվել միայն հանրային ծառայողի կողմից:

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆ-ԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (disciplinary amenability) Պատասխանատվության հատուկ տեսակ, որ առաջանում է հանրային ծառայողի հանդեպ:

ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ՊԱՏԻԺ (disciplinary punishment) Աշխատանքային կարգապահությունը խախտող անձանց վրա ներգործության ձև:

ԴԻԿՏԱՏՈՒՐԱ (dictatorship) Անձի, խմբի, դասակարգի անսահմա-

ძალაუფლება.

დოსიე (dossier) დოკუმენტების ნაკრები, რომელიც დაკავშირებულია რაიმე საქმესთან, საკითხთან; ასეთი დოკუმენტების შემცველი საქალაქაღმდეგ.

დუბლიკატი (duplicate) დედნის იურიდიული ძალის მქონე დოკუმენტის მეორე ეგზემპლარი.

ეგზეკუცია (execution) სასამართლო ან ადმინისტრაციული გადაწყვეტილებების აღსრულება.

ედქტი (edict) მონარქების მიერ გამოცემული განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ბრძანებულება.

ევროპის სასამართლო (European Court) ევროკავშირის მთავარი სასამართლო ორგანო, რომლის სხდომებიც ლუქსემბურგში ტარდება.

ეჭვიში (age ასაკი) ადამიანების დისკრიმინაცია ასაკის

ნაქას ხელახანოქიონ:

ფოსიე (dossier) ფასთაქიქერი ხაქაქადონ `ნას ქიქასაქანას, იქრ ქერაქერიონ ექინქ-იქ მსსქინ სამ იქსქ ციქრქ:

ფიქსიქას, ყიქსაყიქ (duplicate) ციქაქიქ ქასთა-ქიქიქიქიქიქ იქინასქრ, იქინ იქნიქ იქიქს ქიქასქანს არქქქრ, ქინქ სათაქინქ:

ექქსიქიქიქიქ, ყასარიქს (execution) ფასთასქან სამ ქარქასქანს მარინქ ქქნიქ ქასთარ აქსქრ:

ექქსიქს (edict) შიქასქსქერი სიქიქიქიქ ხიქასარასქქად ხასსასაქს სარსიქიქ ხიქამანსაქიქ:

ექქიქიქასს რასარას (European Court) სქიქამიქიქიქანს ცქქასქიქიქ იქასთასქანს მარინქს, იქიქს იქიქსქინს ანსე სს სასცქიქს სქიქსქსქიქიქიქიქიქიქიქ:

ექქსქიქიქ (age თარქიქ) შარქქასსექს ქსთორასქანოქიქიქს

მიხედვით.

ელექტორატი (electorate) ამომრჩეველი.

ემანსიპაცია (emancipation) უფლებების გათანაბრება (ჩვეულებრივ, ქალთა და მამაკაცთა).

ემბლემა (emblem) რაიმე ცნების, იდეის პირობითად გამოსახვა.

ესკორტი (escort) თანმხლები სამხედრო დაცვა, ბაღრაგი.

ექსპერტი (expertus) სპეციალური ცოდნის მქონე პირი, რომელიც ადგენს დასკვნას.

ექსპერტიზა (appraisal, expert advice) პროცესი, რომელიც ხორციელდება ექსპერტების მიერ რაიმე საკითხის თაობაზე კვალიფიციური დასკვნების მისაღებად.

რუს თარგმანი:

ԸՆՏՐԱԶԱՏԱԳՎԱԾ, ԷԼԵԿՏՈՐԱՏ (electorate) Ընտրողները, ընտրողների զանգվածը:

ԷՄԱՆՍԻՊԱԾԻԱ, ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ (emancipation) Իրավունքների հավասարեցում (սովորաբար, կանանց և տղամարդկանց):

ԷՄԲԼԵՄ, ԽՈՐՀՐԴԱՊԱՏԿԵՐ (emblem) Որևէ հասկացության, գաղափարի պայմանական նշան:

ԷՍԿՈՐՏ, ՈՒՂԵԿՅՈՐԴ ՊԱՀԱԿԱՆՈՒՄԲ (escort) Ուղեկցորդ գինվորական պահակախումբ:

ԷՔՏՊԵՐՏ, ՓՈՐՁԱԳԵՏ (expertus) Հատուկ գիտելիք ունեցող անձ, որը եզրակացություն է կազմում:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (appraisal, expert advice) Գործընթաց, որն իրականացվում է փորձագետների կողմից որևէ հարցի վերաբերյալ մասնագիտական եզրակացություն ստանալու

ექსპერტის დასკვნა ექსპერტის წერილობითი მოსაზრება მის წინაშე დასმულ საკითხთან დაკავშირებით.

ექსპროპრიატორი (person having expropriation right) პირი, რომელსაც სასამართლოს გადაწყვეტილებით ენიჭება ექსპროპრიაციის უფლება.

ექსპროპრიაცია (expropriation) სახელმწიფოს ჩარევა საკუთრებაში, მისი ამოღება.

ექსტრადიცია (extradition) უცხო სახელმწიფოსთვის იმ პირის გადაცემა, რომელმაც დაარღვია ამ სახელმწიფოს კანონი.

ეჭვმიტანილი (suspected) პირი, რომლის მიმართ არსებობს დანაშაული ჩადენის გონივრული ეჭვი.

ვადა თარიღი, დრო ან დროის

წყობილობა:

ფირმა **საქართველო**

საქართველო - ქობულაძის

გრაფიკული ინფორმაცია - კადასტრის

ნაწილი და მისი მფლობელი:

საქართველო, საქართველო

(person having expropriation right)

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

(expropriation)

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

(extradition) საქართველო

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

(suspected) საქართველო

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

საქართველო, საქართველო

განსაზღვრული მონაკვეთი,
რომელსაც უკავშირდება
სამართლებრივი
ურთიერთობის წარმოშობა,
შეცვლა ან შეწყვეტა.

ვერდიქტი (verdict) ნათივ
მსაჯულთა სასამართლოს მიერ
გამოტანილი გადაწყვეტილება,
რომელიც პირს ცნობს
დამნაშავედ ან უდანაშაულოდ.

ვიზა (visa) ქვეყანაში შესვლის,
ქვეყნიდან გამოსვლის ან
ქვეყნის გადაკვეთის ნებართვა.

ვიქტიმოლოგია (criminal and
victim) კრიმინოლოგიის
ქვედარგი, რომელიც
შეისწავლის დამნაშავეს,
დანაშაულსა და მსხვერპლს
შორის ურთიერთობას.

ვოლუნტარიზმი (voluntaryism)
თვითნებური გადაწყვეტილება.

ვოტუმი (votum) კენჭისყრით
მიღებული გადაწყვეტილება.

კამ სახმანსკად
ქამანასკახასტკად, ირქი ხესტ
სკაქტიომ ლ
ქრასკახარაქერიქჟან
ათაჯაგნიმრ, ქიქიქითიმრ კამ
ქაქარესნიმრ:

ՎԵՐԴԻԿՏ, ՂԱՏԱՎՃԻՌ (verdict)
Երդվյալ ատենակալների
դատարանի կողմից կայացված
որոշում, որն անձին մեղավոր
կամ անմեղ է ճանաչում:

ՎԻԶԱ (visa) Երկիր մուտք
գործելու, երկրից հեռանալու
կամ նրա միջով անցնելու
թույլտվություն:

ՎԻԿՏԻՄՈԼՈԳԻԱ (criminal and
victim) Քրեաբանության
ենթաբաժին, որն
ուսումնասիրում է
հարաբերությունները
հանցագործի, հանցանքի և
գոհի միջև:

ՎՈԼՅՈՒՆՏԱՐԻԶՄ (voluntaryism)
Կամայական որոշում:

ՎՈՏՈՒՄ (votum) Քվեարկությամբ
ընդունված որոշում:

ზეპირი მოსმენა საქმის განხილვა სასამართლო სხდომის დარბაზში მოსამართლის, მხარეებისა და საქმეში მონაწილე სხვა პირთა უშუალო დასწრებით.

ზეპირი მოსმენის გარეშე წარმოების წესი, როდესაც არ ტარდება საქმის ზეპირი მოსმენა.

ზიანი მატერიალური დანაკლისი, ფიზიკური ან მორალური ტრავმა.

თავისუფლების აღკვეთა (imprisonment) სასჯელის სახე, რაც ნიშნავს მსჯავრდადებულის საზოგადოებისაგან იზოლაციას.

თავისუფლების უკანონო აღკვეთა დანაშაულებრივი ქმედება, რომლის დროსაც პირი სხვა პირს არ აძლევს თავისუფალი გადაადგილების უფლებას.

თავისუფლების შეზღუდვა (restriction of freedom) სასჯელის სახე, რაც ნიშნავს განაჩენის მსჯავრდადებულის მოთავსებას სპეციალურ დაწესებულებაში

ԲԱՏԱՎՈՐ ԼՍՈՒՄ` գործի քննարկում դատական նիստի դახլիճում՝ դատավորի, կողմերի և գործի մասնակից այլ անձանց անմիջական մասնակցությամբ:

ԱՌԱՆՑ ԲԱՏԱՎՈՐ ԼՍՄԱՍ` վարույթի կարգ, երբ չի անցկացվում բանավոր լսում:
ՎՆԱՄ` նյութական պակասորդ, ֆիզիկական կամ նյութական վնասվածք:

ԱԶՏԱՋՐԿՈՒՄ (imprisonment)
Պատժի ձև, ինչը նշանակում է դատապարտյալի մեկուսացում հասարակությունից:

ԱՆՕՐԻՆԱԿԱՆ ԱԶՏԱԶՐԿՈՒՄ` հանցավոր արարք, որի ժամանակ անձն այլ անձի չի տալիս ազատ տեղաշարժման իրավունք:

ԱԶՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄ (restriction of freedom)
Պատժի տեսակ, ինչը նշանակում է դատապարտյալի տեղավորում հատուկ

საზოგადოებისაგან იზოლაციის გარეშე.

თავმჯდომარე (სასამართლოს)
პირი, რომელიც ხელმძღვანელობს სასამართლოს საქმიანობას.

თანამსრულებელი
ამსრულებელი, რომელიც სხვასთან ერთად უშუალოდ ჩადის დანაშაულს.

თანამონაწილე პირი, რომელიც სხვასთან ერთად ჩადის დანაშაულს.

თანასაკუთრება ორი ან მეტი პირის საკუთრების უფლება ქონებაზე.

თანაშემწე (მოსამართლის)
მოსამართლის ასისტენტი.

თარჯიმანი პირი, რომელიც ფლობს უცხო ენას. სასამართლო იძახებს თარჯიმანს იმ შემთხვევაში, თუ პროცესის მონაწილემ არ იცის ენა ან/და საჭიროა ითარგმნოს უცხო

ხასიათიდან მწე, ათანს ხასარასკიოქიონიქე მსკიოსადმან:

ნასანაქაქ (ნასანასი) ანბ, ირე იესკაქარიომ ქ იასთარანიქ იორბიონსიოქიონრ:

ქასქასქიქ` ხანსგანქ კასთარიოქ ანბ, ირნ იორქქი ხსთ მსკსთე ანამქეასკანოქონს კასთარიომ ქ ხანსგანქრე, ხანსგაქორბიოქიონს ქორბასქეგ:

ქასასასასასასქიქ` ანბ, ირნ იორქქი ხსთ მსკსთე ხანსგანქ ქ კასთარიომ:

ქასასსეფასასიქიქიქ` ხრკიო კამ აქქექი ანბქ სექასკანოქიონს ქირაქიონს ქოქექი ხანქესაქ:

ოქსასას (ნასასქიონი) რასთ-აქიორქი რნქესრასკა:

იქსრქსასსიქ` ანბ, ირე თქირაქესთიომ ქ იოსარ ქექქი: რასთარანრ ქორქემანიქ ქ ხირაქქიოქიომ აქნ იესქექიომ, ხქეს იასთაქარიოქიონს მასანსკიეგრ ქი თქირაქესთიომ ქექქიქი კამ/ს

ენაზე შედგენილი ესა თუ ის წერილობითი ტექსტი.

თაღლითობა (fraud) მართლსა-
წინააღმდეგო მისაკუთრების
მიზნით სხვისი ნივთის დაუ-
ფლება და/ან ქონებრივი უფ-
ლებების მიღება მოტყუებით.

თემიდა (Themis) იტყვიან მართლ-
მსაჯულებაზე.

თვითაცვილება ვითარება, როდესაც
მოსამართლე, ექსპერტი,
თარჯიმანი, სპეციალისტი ან/და
სხლომის მდივანი საკუთარ
თავს უცხადებს აცილებას.

თვითდამცველი პირი პირი,
რომელიც ადვოკატის
დახმარების გარეშე საკუთარ
თავს თავად წარმოადგენს
სასამართლო პროცესში.

იარაღი (weapon, arm) მოწყობი-
ლობა ან საგანი, რომელიც
განკუთვნილია ცოცხალი ან
სხვა ობიექტის დაზიანებისა და
განადგურებისათვის.

ანხრადხვთო, თუ ზარცანსაქი
ოთარ ქეცქიქ კაკანქაბ აჟუ
კამ აჟნ გრაცქორ თხჟათორ:

სარწმუნოებრივი (fraud) საყ-
ორქიქი ქორაცმანს ნაკათასქიქ
ორქიქი გორქქი თქორაკეთორმ ს /
კამ გორქჟაჟინ ქორაცქორნქნქრქ
სოთაცორმ ქაქრეთორქანს
აქიჯიგორქ:

თემიდა (Themis) სათორმ ნუნ
არქორარაქათორქორქანს მასაქინ:

სარწმუნოებრივი `ქორაცქიქასქ, ზერქ
ქათასქიქორქ, ქორქრდაგქთორქ,
ზარცანსაქიქრქ, მასანსაქიქრქ
კამ/ს ნქათთი ქარითორქორქ
ქინქნ ქრ ნსკათორმარქ რაცგარქ ზ
ქათორარარორმ:

სარწმუნოებრივი `სანბ, ორნ ათრანგ ქათასორქანსქ
ორქორქორქანს სექსაქსანს ანბნს
ქინქნ ზ ნქერქაკაქსნორმ
ქათორარანორმ:

იარაღი (weapon, arm) საქრქრქაქ-
ორორმ კამ ათორარქკა, ორქრქ
ქათასკაცქაბ ზ კქნქორქანსქ
ორქქსქორ კამ აჟქ ორქქსქორ
ქინსასქქორ კამ ოქნჯაკსნქქორქ

იარაღი სამსახურებრივ-საშტატო
(authorized-official weapon)

იარაღი, რომლის ტარების უფლება აქვთ კანონით განსაზღვრულ პირებს.

იმიგრაცია (immigration) უცხო სახელმწიფოს მოქალაქის ან მოქალაქეობის არმქონე პირის ქვეყანაში მუდმივ საცხოვრებლად ჩამოსვლა.

იმპერატიული ნორმა ნორმა, რომელიც შესასრულებლად სავალდებულოა.

იმპიჩმენტი (impeachment) პროცედურა, რომლის შედეგადაც უმაღლესი თანამდებობის პირის თანამდებობიდან გადაყენება.

იმპლემენტაცია (implementation) საერთაშორისო სამართლებრივი ნორმების შესრულება სახელმწიფოს მიერ.

ხამარ:

ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ-ՀԱՍՏԻՔԱՅԻՆ ՁԵՆՔ (authorized-official weapon)
Ձենք, որը կրելու իրավունք ունեն Օրենքով սահմանված անձինք:

ԻՄԻԳՐԱՑԻԱ, ՆԵՐԳԱՂԹ (immigration) Օտար պետության քաղաքացու կամ քաղաքացիություն չունեցող անձի երկիր ժամանում აշտական բնակության:

ԻՄՊԵՐԱՏԻՎ ՆՈՐՄ` նորմ, որը պարտադիր է կատարման համար: Կարգադրություն, կարգադրական` կտրական պահանջ:

ԻՄՊԻՉՄԵՆՏ (impeachment)
Ընթացակարգ, որի արդյունքը գերագույն պաշտոնեական անձի պաշտոնից ազատելն է:

ԻՄՊԼԵՄԵՆՏԱՑԻԱ (implemen-
tation) Միջազգային-իրավական նորմերի կատարում պետության կողմից:

ინდივიდუალური აქტი ერთჯერადი ხასიათის მქონე სამართლებრივი აქტი, რომელიც მიიღება კონკრეტული საკითხის, პრობლემის გადასაწყვეტად.

ინდემნარმე (ინდივიდუალური მენარმე) ფიზიკური პირი, რომელიც უშუალოდ ახორციელებს სამენარმეო საქმიანობას.

ინსპექტორი (inspector) ინსპექტირების განმახორციელებელი პირი, რევიზორი, კონტროლიორი.

ინსპექცია (inspection) რაიმე საქმიანობის კანონიერების შემოწმება.

ინსტანცია სასამართლოს იერარქიული დონე სასამართლოების ერთიან სისტემაში. საქართველოში მოქმედებს პირველი (რაიონული (საქალაქო), მეორე (სააპელაციო) და მესამე ინსტანციის (საკასაციო) სასამართლოები.

ინსტანციურობა ზემდგომი

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԱԿՏ՝ մեկանգամյա քնույթ ունեցող իրավական ակտ, որն ընդունվում է կոնկրետ հարցի, հիմնախնդրի վճռման համար:

ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԵՐՑՅ՝ ֆիզիկական անձ, որն անմիջականորեն է իրականացնում ձեռնարկատիրական գործունեություն:

ՏՆՏՈՒՉ (inspector) Տեսչություն իրականացնող անձ, վերահսկիչ:

ՏՆՏՉԱՎՈՐՈՒՄ (inspection) Որևէ գործունեության օրինականության ստուգում:

ԱՏՅԱՆ՝ դատարանի հիերարխիկ մակարդակ դատարանների միասնական համակարգում: Վրաստանում գործում են առաջին (շրջանային (քաղաքային), երկրորդ (վերաքննիչ) և երրորդ աստիճանի (վճռաբեկ) դատարաններ:

ԱՄՏԻՃԱՆԱԿԱՐԳՈՒԹՅՈՒՆ՝

სასამართლოს უფლება-
მოხილება გასაჩივრების
შემთხვევაში გადასინჯოს
ქვემდგომი სასამართლოს მიერ
მიღებული გადაწყვეტილებები.

ინტერესთა კონფლიქტი რეალუ-
რი ან შესაძლო წინააღმდეგობა
პიროვნების კერძო ინტერესსა
და მის საჯარო ან კორპორატი-
ულ ვალდებულებას შორის.

ინტერპოლი (interpol) კრიმინა-
ლური პოლიციის საერთაშო-
რისო ორგანიზაციის შემოკ-
ლებული დასახელება.

იურიდიული (Juridicus) ყოველივე,
რაც დაკავშირებულია
სამართლებრივ ნორმებთან.

იურიდიული მისამართი (legal
addres) სახელმწიფოს,
ავტონომიური რესპუბლიკის,
ქალაქის, ქუჩის, ქუჩის ნომრის
დასახელება.

იურიდიული პირი (legal person,
artificial person) რეგისტრი-
რებული ორგანიზაცია,

ქერაყას դათარანსი
ჩრადადირიოქონრ`
რიოქარქმან დეაქიომ
ქერანაქელ სთირჩინ
დათასქან ასიანსი კიოქიფ
კაქაგქად ირიჯიონსერე:

ჯაჯნჩი რანჩიხ` ჩრასქან კამ
ჩნარაქირ ხასქანარო-
იოქონ ანჩასთი მასნაქირ
ჯახერჩი ს რა ხასარასქასქან
კამ კირაქირასიქ
აქართაქირიოქონსერჩი მქეს:

ჩისქილი (interpol) ჰრესქან
ნისიქსანოქანს მქჯაქქაქინ
კაქმასქერაქიოქანს ანქანსმან
ხაქაქინქ:

ჩრადარასქასქას (Juridicus) აქნ
ამსნრ, ჩნჯ კაქაქად ლ
ჩრადასქანს იორქერჩი ხესთ:

ჩრადარასქასქას ჯასქს (legal
addres) იესთიოქანს, ჩნქნასქარ
ხანრასქესთიოქანს, ქაქაქჩი,
ქიოქიფჩი, ქიოქიფჩი ხამარჩი
ანქანსიომ:

ჩრადარასქასქას ასღ (legal
person, artificial person)
გრანსქად
კაქმასქერაქიოქონს, ირქ

რომელიც საკუთარი სახელით იძენს უფლებებსა და მოვალეობებს, დებს გარიგებებს და შეუძლია სასამართლოში გამოვიდეს მოსარჩელედ და მოპასუხედ.

იურიდიული პირი არასამენარმეო (non-profit/non-entrepreneurial legal person) პირი, რომლის მიზანსაც არ შეადგენს სამენარმეო საქმიანობა.

იურიდიული პირი კერძო სამართლის (legal person of private law) კავშირი, ფონდი, სააქციო საზოგადოება, კოოპერატივი და სხვ.

იურიდიული პირი სამენარმეო (კომერციული) (profit-making/profitable (commercial) entrepreneurial legal person) იურიდიული პირი, რომლის მიზანსაც შეადგენს სამენარმეო (კომერციული) საქმიანობა.

იურიდიული პირის ადვილმდებარეობა (legal

სუბიექტის ანონიმუდ დეტრე და რერიონ ჰირაქონსენტრ და აკარიტასკანტოქონსენტრ, ცირდარქენტრ და სკნტიონ და სკარიო და რასთარანტიონ ხანტეს ცალ რიკეს ხაქციტირ და აკასთასქანტიო:

იურიდიული პირი არასამენარმეო (non-profit/non-entrepreneurial legal person) ანდა, რიქი ნაკასთასკი ქი ხანტიქსანტიონ არითატირასკან ცირბონსენტოქონსენტრ:

იურიდიული პირი კერძო სამართლის (legal person of private law) შტიოქონს, ხიქსანატირამ, რადმენტირასკან რისკენტოქონს და აქს:

იურიდიული პირი სამენარმეო (კომერციული) (profit-making / profitable (commercial) entrepreneurial legal person) რიკასკას-ნასკან ანდა, რიქი ნაკასთასკი არითატირასკან (ანსტირასქინ) ცირბონსენტოქონსენტრ და:

იურიდიული პირის ადვილმდებარეობა (legal

დენიმე პირი და რომლის არსებობა დამოუკიდებელია მასში წევრთა შემადგენლობის ცვლილებებისგან.

კალენდარული წელი დროის მონაკვეთი, რომელიც მოიცავს პერიოდს 1-ლი იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

კანონთა კოლიზია (konflikt of laws) ერთსა და იმავე საკითხზე მოქმედ კანონთა შორის არსებული წინააღმდეგობა.

კანონი (law, act) პარლამენტის მიერ მიღებული ნორმა.

კანონი ორგანული (organic/institutional law) კონსტიტუციური და ჩვეულებრივი კანონისგან განსხვავებული წესით მიღებული კანონი.

კანონიერი ძალა სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების ამოქმედება.

კანონმდებლობა (legislation) საკანონმდებლო ნორმატიული აქტების ერთობლიობა.

რწმუნად იყავით და დაეხმარებოდეთ მათ, ვინც დაეხმარებათ. სწავლა და მუშაობა ერთობლივად უნდა განხორციელდეს.

ორგანიზაციის სტრუქტურა

ორგანიზაციის 12 ამჟამინდელი წევრისგან, რომელიც დაარსდა 1-ლი იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

ორგანიზაციის წევრები (konflikt of laws) შინაგანად დაგეგმილი ჯგუფი, რომელიც დაეხმარება ორგანიზაციის მიერ დადგენილი მიზნების მისაღწევად.

ორგანიზაციის (law, act) მიზნობრივი მიზნობრივი კანონისგან განსხვავებული წესით მიღებული კანონი.

ორგანიზაციის (organic/institutional law) კონსტიტუციური და ჩვეულებრივი კანონისგან განსხვავებული წესით მიღებული კანონი.

ორგანიზაციის ძალა სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების ამოქმედება.

ორგანიზაციის მდებარეობა (legislation) საკანონმდებლო ნორმატიული აქტების ერთობლიობა.

კასატორი პირი, რომელიც ასაჩივრებს სააპელაციო სასამართლოს დადგენილებას უზენაეს სასამართლოში.

კასაცია (cassation, appeal) სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებული დადგენილების გასაჩივრება.

კერძო ბრალმდებელი დაზარალებული ან მისი წარმომადგენელი, რომელიც მხარს უჭერს ბრალდებას სასამართლოში.

კერძო გამოძიება დაცვის მხარის მიერ ბრალმდებულის, განსასჯელის ან მსჯავრდებულის დაცვისათვის საჭირო მონაცემების შეგროვება და მტკიცებულებათა სახით მათი წარდგენა პროცესის მწარმოებელ ორგანოში.

კერძო სამართალი კანონთა ერთობლიობა, რომლებიც აწესრიგებენ ქონებრივ, საავტორო, საოჯახო, მემკვიდ-

რიგოპარკირ` ანა, ირე რიგოპარკირი ე ქერაქნიქ რათარანი ირიჯირი რერაქირი რათარანი:

რიგოპარკირი, რასაქირ (cassation, appeal) ქერაქნიქ რათარანი კიქმიქ რიქირიქაბ ირიქსანი რიგოპარკირი:

რასსარქირ რერარქირ` თირიქირ კანი რრა რერკარქარვიქირ, ირე რათარანი რაქარვიქირ ე მრერარქირი:

რასსარქირ რესარქირი-რირქირ` რართარანიქანი კიქმი კიქმიქ მრერარქირი, ამრასთარქირი კანი რათარარქირი რართარანიქირი რარარ თქარქირი რარქირი სარარქირი სარარქირი თქარქირი რარარქირი:

რასსარქირ რირქირიქ` ირქირქირი მქარანიქირი, ირე კანთინარქირი ე რიქარქირი, რქირსარქირი, რსთარქირი,

რეობით, სამენარმეო და შრომით ურთიერთობებს. კერძო სამართალი ემყარება პირთა თანასწორობისა და ნების თავისუფლების პრინციპებს.

კერძო საჩივარი საჩივრის ფორმა, რომლითაც ხდება ქვემდგომი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განჩინების გასაჩივრება ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოში.

კლუპტომანია (kleptomania) ზოგიერთი ფსიქიკური დაავადებით გამოწვეული ავადმყოფური მიდრეკილება ქურდობისადმი.

კოალიცია (coalition) საერთო მიზნის მისაღწევად შექმნილი (სახელმწიფოების, დაჯგუფებების, პარტიებისა და სხვ.) გაერთიანება, კავშირი.

კოდექსი (code, codex) სამართლებრივ ნორმათა სისტემატიზებული ერთობლიობა.

ბათანცასკან, ართათრასკან ს აჯასათანქაქინ ხარა-ქეროქოინსერე: შასანაქირ ქრაცინქრე ხქანქოინ ლ ხაქასაროქანს ს კანქი აქასათოქანს სქქოინსქრე ქრა: **შასსსაქინ რირიქ**` როქიქ ჰს, იქოქ სთორაქას იასარანქი კოქმიქ კაქაქსად იასაქქქორე ქოქქარქქოინ ლ ქქრაქასათქანქი იასარან:

ქლქსოქსანქს (kleptomania) იქოქ ხოქქსკან ხქქანქოქოქოინსქრექ ხაროქქად ხქქანქაქქინ ხსკოინ იქსქი ქოქოქოქინს:

ქოასქქქს, შქსაქოქოქს (coalition) ჸნქანქორ ნაქასქი ხასანქოი ხამარ სთქქქად (აქსთოქოქინსქრექ, ქამრაცქოქოქინსქრექ, კოქსაქქოქოქინსქრექ ს აქქ) აქასქოქოქინს, აქოქოქინს:

ოქსსსაქქრქ (code, codex) იქრასკანს იორქრექ კანქინასკარქქად ამქოქქოქოქინს:

კოლეგია (kollegium)

შემადგენლობა სამი

მოსამართლის

მონაწილეობით.

კოლიზია (collision) ურთიერთ-

საწინააღმდეგო ინტერესების

შეჯახება.

კომპენსაცია (compensation)

ზიანიდან გამომდინარე

ფულადი ანაზღაურება.

კონვენცია (convention)

საერთაშორისო

ხელშეკრულება.

კონკორდატი (concordat) კონსტი-

ტუციური შეთანხმება,

რომლითაც განისაზღვრება

სახელმწიფოსა და ეკლესიის

ურთიერთობა.

კონსტიტუცია (constitution) ქვეყნის

უმადლესი იურიდიული ძალის

მქონე კანონი.

კონსტიტუციონალიზმი (constitu-

tionalism) მმართველობის

კონსტიტუციურ მეთოდებზე

დამყარებული პოლიტიკური

ყილსფია (kollegium) ყააყა` ლრეჲ

რასააჲორნრჲ მასანსაჲგო-

რჲამჲ:

ყილჩჲია (collision) ჴასაჲრჲ

ჯახრჲ` დჲოუმნრჲ` ხაჲა-

გჲნრჲ რაჲოამ` რნრჲაროამ:

ფილჴასიჴიჲ (compensation)

ჲნასაჲგ რჲოჲ რრამსჲან

ჲიჲრჲასოჲგოამ:

ყილსჲსჴია, ჴასჲაჲსჴი-

რჴიჴიჲ (convention)

შრჲაჲჲაჲრჲ აჲაჲმანაჲჲრ:

ყილსჲილრჲას (concordat)

შასჲმანაჲრასჲან

ხამადაჲანაჲჲრ, ორჲ

სასჲმანოამ ჲ

ჲიჲრჲარაჲრჲოჲოჲინსრჲ

სსსსსსო ს აჲსოჲოჲან მრჲს:

შასჴასსარჲიჲრჴიჲ

(constitution) ჲრჲრჲ Სრასაჲოჲ

რრასაჲრანსჲან ოიჲ ოინსსოჲ

ოჲსჲ:

შასჴასსარჲრასჲსიჲრჴიჲ

(constitutionalism) ჲასაჲ-

არამან სასჲმანაჲრასჲან

მსჲოჲინრჲ Სრას ხრჲმასაჲ

ლეგალური (legal) კანონით აღიარებული, დაშვებული.

ლეგიტიმაცია (legitimation) რაიმე უფლების ცნობა ან კანონიერად აღიარება.

მანდატური მოხელე, რომელიც უბრუნველყოფს წესრიგს სასამართლოში.

მართლმსაჯულება (justice) სასამართლო ხელისუფლების განხორციელების ფორმა.

მართლწესრიგი (feeling for low and order) კანონიერების განხორციელების შედეგად დამყარებული საზოგადოებრივი წესრიგი.

მედიატორი (mediator) ნეიტრალური პირი, რომელიც ეხმარება დავის მონაწილეებს შეთანხმების მიღწევაში.

მედიაცია პროცესი, რომლის დროსაც ნეიტრალური პირი ეხმარება დავის მონაწილეებს სადავო საკითხების გაანალი-

ტირების ხელშეწყობის დასაწყისად:
ლ.ე.ა.ს., ო.რ.ს.ა.ყ.ა.ს. (legal)

ორენატივად დასაწყისად,
პოლიტიკურად:

ლ.ე.ა.ს.ი.ს.ა.ყ.ა.ს., ო.რ.ს.ა.ყ.ა.ს.-ს.ა.ყ.ა.ს. (legitimation) იქნება ირაციონალური რწმუნობის კანონიერების დასაწყისად:

რ.ა.ს.ა.ყ.ა.ს. ყ.ა.რ.ა.ყ.ა.რ.ი.ა. ბათონი, იქნება კარგი კანონის დასაწყისად ირაციონალური დასაწყისად:

ა.რ.ა.რ.ა.რ.ა.ს.ი.ა.ი.ა.ი.ა. (justice) რათის კანონიერების ირაციონალური დასაწყისად:

ო.რ.ს.ა.ყ.ა.რ.ა.ყ. (feeling for low and order) ირაციონალური დასაწყისად ირაციონალური დასაწყისად ირაციონალური დასაწყისად:

ს.რ.ა.ს.ი.ა.რ., ს.რ.ა.ს.ი.ა.რ. (mediator) რატივ ანა, ირაციონალური დასაწყისად ირაციონალური დასაწყისად:

ს.რ.ა.ს.ი.ა.რ. ირაციონალური დასაწყისად ირაციონალური დასაწყისად ირაციონალური დასაწყისად:

ზებასა და კომპრომისის გზით შეთანხმების მიღწევაში.

მემკვიდრე პირი, რომელიც ხდება მამკვიდრებლის უფლებამონაცვლე მისი გარდაცვალების შემდეგ.

მემკვიდრეობა (inheritance) გარდაცვლილი პირის ქონების გადასვლა სხვა პირებზე კანონით ან ანდერძით.

მემკვიდრეობა ანდერძით (succession through will/testament) ფიზიკური პირის უფლება, სიკვდილის შემთხვევაში თავისი ქონება ან მისი ნაწილი ანდერძით დაუტოვოს ერთ ან რამდენიმე პირს.

მემკვიდრეობა კანონით (succession under law) გარდაცვლილის ქონების გადასვლა კანონით გათვალისწინებულ პირებზე.

მეურვე პირი, რომელიც ზრუნავს 7 წელს მიუღწეველ მცირეწლოვან ან სასამართლოს მიერ

ფიქსიციზმის მქონე ხასანელ ხამადაქსიოქსან:

ქსინსქინოქ, ჳსსქინოქ ` ანბ, იქრ იქათნიოქ ბ ქათანქათოქი ქრადქაქაქოქრ ` იქრ ქაქანანქქქოქ ხსთო:

ქსინსქინოქიქიქს (inheritance) ქაქანანქად ანბქ ქოქქქ ანქსქქქ აქ ანბანქ ` იქსქქქ ქამ ქთასქქქ:

ქსინსქინოქიქიქს ქსსქქქ (succession through will/testament) ჳქქქქსქს ანბქ ქრადქინქქ, მასქან იქსქქქქ იქ ქოქქქ ქამ იქრ მქ მასქ ქთასქქქ ქოქქქქ მსქ ქამ მქ ქანქ ანბქ:

ოქსქქქ ქსინსქინოქიქს (succession under law) ქაქანანქადქ ქოქქქ ანქსქქქ ` იქსქქქქ იასქათსქად ანბანქ:

ქსსსსქსქს ` ანბ, იქ ხოქ ბ თანთოქ 7 თარქინ ქქრავსად ანქასქასქას ქამ იქათარანქ ქოქქქქ იქინასქან

ქმედუენაროდ აღიარებულ სრულწლოვან პირზე.

მეურვეობა (guardianship) ზრუნვა 7 წელს მიუღწეველ მცირეწლოვან ან სასამართლოს მიერ ქმედუენაროდ აღიარებულ სრულწლოვან პირზე.

მზრუნველი პირი, რომელიც ზრუნავს 7-დან 18 წლამდე ასაკის არასრულწლოვან ან სასამართლოს მიერ შეზღუდულ ქმედუენარიანად აღიარებულ სრულწლოვან პირზე.

მზრუნველობა ზრუნვა 7-დან 18 წლამდე ასაკის არასრულწლოვან ან სასამართლოს მიერ შეზღუდულ ქმედუენარიანად აღიარებულ სრულწლოვან პირზე.

მთავარი სხდომა ზეპირი მოსმენა, რომლის დროსაც სასამართლო განიხილავს უშუალოდ სასარჩელო მოთხოვნის ფაქტობრივ და სამართლებრივ

დანააყარხოდ ანციორბონასკ დანააკად ანბჰი მასჰინ:

ისსასყასლი-ბჰინის

(guardianship) ჰნყაბოქონ 7 თარჰინ ჯრასაბ კამ რასთარანჰი კოიმიჯ ანციორბონასკ დანააკად ჯაჰასჰას ანბჰი მასჰინ:

ჰიყასარჰინ ანბ, ირე ჰიყ ე თანთომ 7-იჯ მიხსე 18 თარესკან ანჯაჰასჰას კამ რასთარანჰი კოიმიჯ საჰმანასჰასკ ცორბონასკ დანააკად ჯაჰასჰას ანბანსე მასჰინ:

ჰიყასარჰინ-ბჰინის

იიყაბოქონ 7-იჯ მიხსე 18 თარესკან ანჯაჰასჰას კამ რასთარანჰი კოიმიჯ საჰმანასჰასკ ცორბონასკ დანააკად ჯაჰასჰას ანბანსე მასჰინ:

ფლისაჰორ სჰის რანსაჰორ სთიმ, ირჰი ჰამანასკ რასთარანრე რნსარკიომ ე ანმიჯაყაეს ჰაყყაჰინ აყასანგჰი ჰასთაგჰი კამ ჰრასკასკან

მართებულობას.

მიმდინარე საქმე საქმე, რომელზეც მიმდინარეობს წარმოება სასამართლოში.

მინდობილობა ხელშეკრულება, რომლის ძალითაც რწმუნებული ვალდებულია მარწმუნებლის სახელითა და ხარჯზე შეასრულოს მისთვის დავალებული (მინდობილი) ერთი ან რამდენიმე მოქმედება.

მოვალე პირი, რომელსაც აკისრია ვალდებულება კრედიტორის მიმართ.

მომხსენებელი მოსამართლე სასამართლო კოლეგიის წევრი, რომელსაც ევალება საქმის მომზადება მის გეპირ მოსმენაზე განსახილველად.

მოპასუხე პირი, რომლის წინააღმდეგაც მოსარჩელემ სარჩელი წარადგინა სასამართლოში.

მორიგება მხარეთა შეთანხმება, რომლითაც განისაზღვრება მორიგების პირობები და

აღმართაგხოქონრ:

ღსტაჭიჯ ჳირტ` ჳირბ, ირი მასჳნ იასთარანთომ ქაროიქო ჳ რწჳანთომ:

ღსაღირსაჭირ` აყაყმანსააჭირ, ირი თოტოქ იქააიოქად ანბრ აყაროთაქოიო ჳ იქააიოიოქი ანთონიქგ ს ხააქჳინ კასთარელ ჳრენ ხანბნარარქად (ქასთახქად) მსელ კამ აქელქი ჳირბოიოქოქონ:

იასრსაიას` ანბ თქ აყაროთაქოიოქონ თონი აყაროთათიოიო სსკასთამარ:

იესინიჭიო იასაქიო` იასთასკან კოქელჳი ანთამ, იორე აყასთასჳანსათოთ ჳ ჳირბრე აყასთარასთელთო რანსაქოიო ქთონსნერჳინ ქნსარქელთო ხამარ:

იასასთასიო` ანბ, ირი იესმ ხაყვქოიორე ხაყგ ჳ სნერქაყაყვრელ იასთარან:

ფიხსარარა ჳასაღასონ-იოჭინი` კოიქმერქი ხამამაქაყნოქოქონ, იოიოქ

სრულდება საქმის წარმოება.

მოსამართლე (judge) თანამდებობის პირი, რომელიც არჩეული ან დანიშნულია მოსამართლედ და ახორციელებს მართლმსაჯულებას.

მოსარჩელე (applicant) სამოქალაქო პროცესში ერთ-ერთი მხარე, რომელმაც მიმართა სასამართლოს და ითხოვს თავისი დარღვეული თუ სადავო უფლების დაცვას.

მოქალაქე (citizen) პირი, რომელიც სამართლებრივ საფუძველზე მიეკუთვნება ამა თუ იმ სახელმწიფოს.

მოძრავი ქონება (მოძრავი ნივთი) ნივთი, რომელიც ფიზიკური ზემოქმედების შედეგად შეიძლება გადაადგილდეს (შეად. უძრავი ქონება).

მონწილემდეგე მხარე პირი, რომლის წინააღმდეგაც გასაჩივრებულია სასამართლო

საჩინაპროცესი და დაინტერესებულია საქმის განხილვაში მონაწილეობაში და სურს დაიცოს თავისი უფლებები.

მსამართლე (judge) მსამართლესა და მსამართლეს შორის არსებობს განსაკუთრებული ურთიერთობა, რომელიც განსაზღვრულია კანონით.

მსარჩელე (applicant) მსარჩელესა და მსარჩელეს შორის არსებობს განსაკუთრებული ურთიერთობა, რომელიც განსაზღვრულია კანონით.

მოქალაქე (citizen) პირი, რომელიც სამართლებრივ საფუძველზე მიეკუთვნება ამა თუ იმ სახელმწიფოს.

მოძრავი ქონება (მოძრავი ნივთი) ნივთი, რომელიც ფიზიკური ზემოქმედების შედეგად შეიძლება გადაადგილდეს (შეად. უძრავი ქონება).

მონწილემდეგე მხარე პირი, რომლის წინააღმდეგაც გასაჩივრებულია სასამართლო

მტკიცებულება (evidence) სასამართლოში წარდგენილი ინფორმაცია, ამ ინფორმაციის შემცველი საგანი, დოკუმენტი, ნივთიერება ან სხვა ობიექტი, რომლის საფუძველზეც მხარეები სასამართლოში ადასტურებენ ან უარყოფენ ფაქტებს.

მტკიცებულების გამოქვეყნება საქმის ზეპირ მოსმენაზე მტკიცებულების შინაარსის გაცნობა.

მკდელობა (დანაშაულის) ვითარება, როდესაც დანაშაულებრივ ქმედების განხორციელება დაინყო, მაგრამ უშედეგოდ დასრულდა.

მცირეწლოვანი ფიზიკური პირი, რომელსაც არ შესრულებია 7 წელი.

მხარე პირი, რომელიც მონაწილეობს დავაში.

ნასამართლობა პირის სამართლებრივი მდგომარეობა, რომელიც იწყება სასამართ-

სამართლის (evidence) გათარაშნის წესების დარღვევით, ანუ სასამართლოს წინაშე არაადასტურებული ინფორმაციის წარდგენის შემთხვევაში.

სამართლის

სამართლის წინააღმდეგობა, როდესაც მხარეები სასამართლოს წინაშე არაადასტურებენ ან უარყოფენ ფაქტებს.

სამართლის (ხანსაგადასტურების) ხანსაგადასტურების წესების დარღვევით, ანუ სასამართლოს წინაშე არაადასტურებული ინფორმაციის წარდგენის შემთხვევაში.

სამართლის წინააღმდეგობა, როდესაც მხარეები სასამართლოს წინაშე არაადასტურებენ ან უარყოფენ ფაქტებს.

სამართლის წინააღმდეგობა, როდესაც მხარეები სასამართლოს წინაშე არაადასტურებენ ან უარყოფენ ფაქტებს.

სამართლის წინააღმდეგობა, როდესაც მხარეები სასამართლოს წინაშე არაადასტურებენ ან უარყოფენ ფაქტებს.

ლოს მიერ გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლის დღიდან და გრძელდება როგორც სასჯელის მოხდის პერიოდში, ისე მისი მოხდის შემდეგ.

ნატურალიზაცია (naturalization) უცხოელის მიერ სახელმწიფოს მოქალაქეობის შექმნა.

ნაფიცი მსაჯული საარჩევნო სიიდან შემთხვევითი შერჩევის წესით გამორჩეული მოქალაქე, რომელიც მონაწილეობს სისხლის სამართლის საქმის განხილვაში და სხვა 11 ნაფიც მსაჯულთან ერთად გამოაქვს ვერდიქტი განსასჯელის დამნაშავედ ან უდანაშაულოდ ცნობის შესახებ.

ნეპოტიზმი (nepotism) სამსახურებრივი უფლებამოსილებების გამოყენებით ნათესავებისა და ახლობლების მფარველობა.

კაყაყაყად მნეჟაჟრასკან რასოაქქინ ორქასკან ოიქი მნე მონქლი ორქასიქე ს ჯარონასკქიომ ღ ჩნჯაქე აქათიქჟ კრქლი რნჭაგქიომ, აქნაქე ღ აქნ კრქლიოგ ხქთო, მჩნჯე რასოქაბოქოქან მარქქლი კამ ხანქქლი აქახრ:

სასიჩრასქმასჩა,
ჯოასაქაქიჩი
(naturalization) ოთარერქრავოი კიოქიქე აქეთოქოქან ქაოქაქაქიოქონ დქოქ რქრქლქ:

ნქრქქსალ ასქსაქსალ`
რნორავოიგსკიქე აქათახასკან რნოროქოქან კარქოქ რნორქაბ ქაოქაქაქი, ორქ მასნასკქიომ ღ ქრქასკან გორქი ქნნარქსანრ ს აქ 11 ნქრქქაქ ათქსნასკაქსქრქი ხქთ რასოაქქი ღ კაყაგქიომ ამქასოთანქაქინ მნქაქიორ კამ ანმნქ დანაქქლი მასჩნ:

სქოიქქმ (nepotism) შათაქოქასკან ქრასაქაქოქოქონქსქრქი კქრათამქ რარქსამნქრქი კამ მნქაქაქიორქრქი

ამოქმედება.

ნოტარიატი (notariat) სანოტარო ბიუროების სისტემა, სადაც თავის ფუნქციებს ასრულებენ ნოტარიუსები.

ნოტარიუსი (notary public) საჯარო მოხელე, რომელიც ახორციელებს პირებს შორის სამართლებრივი ურთიერთობებისა და იურიდიული ფაქტების დადასტურებას.

ომბუდსმენი (ombudsman) ადამიანის უფლებათა დამცველი.

ორგანიზატორი (დანაშაულის) პირი, რომელიც ქმნის ჯგუფს დანაშაულის ჩასადენად ან/და ხელმძღვანელობს დანაშაულის ჩადენას.

ორგანული კანონი კანონის სახე, რომელიც მიიღება მხოლოდ კონსტიტუციით განსაზღვრულ შემთხვევებში და მხოლოდ განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სფეროთა

ՆՈՏԱՐԻՄՍ (notariat) Նոտարական գրասենյակների համակարգ, որտեղ իրենց գործառնություններն են կատարում նոտարները:

ՆՈՏԱՐ (notary public) Հանրային ծառայող, որն իրականացնում է անձերի միջև իրավական հարաբերությունների և իրավաբանական փաստերի վավերացում:

ՕՄԲՈՒԴՄԱՆ (ombudsman) Մարդու իրավունքների պաշտպան:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՈՒՉ (ՀԱՏՅԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ) Անձ, որը հանցանք կատարելու համար խուճր է ստեղծում կամ/և դեկավարում է հանցանքի կատարումը:

ՕՐԳԱՆԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔ` Օրենքի տեսակ, որն ընդունվում է միայն Սահմանադրությամբ սահմանված դեպքերում և միայն առանձնահատուկ կարևորություն ունեցող

ქვეყნიდან გაიწვევენ.

პერსონალური მონაცემები

საჯარო ინფორმაცია, რომელიც იძლევა პირის იდენტიფიკაციის შესაძლებლობას.

პირადი არაქონებრივი უფლებები

სახელი, გვარი, პატივი, ღირსება, პირადი ცხოვრების საიდუმლოება, პირადი ხელშეუხებლობა და საქმიანი რეპუტაცია.

პირდაპირი დაკითხვა საქმის

გეპირ მოსმენაზე მოწმის დაკითხვა იმ პირის მიერ, ვინც იგი გამოიძახა ამ სტატუსით.

პირველი ინსტანციის სასამართლო

ყველაზე დაბალი ინსტანციის სასამართლო, რომელსაც თავდაპირველად მიმართავს მოსარჩელე, განმცხადებელი ან ბრალდების მხარე.

პირი სამართლებრივი

კიოქი, որე ჯი იცაქლიმ აქო აქეთოქჟან ქსათახიოქოქნიქგ ს აქო აქათდათოქ ჟრქიქგ ჟთ ლ კანჯქლიმ:

ასღსაქას სქჟასღსღ

ხა-ნრაქინ თღქქსათქოქოქინ, იქრ თაქღს ლ ანღქ ნოქანასქანა-ღმან ხნარაქოქოქოქინ:

ასღსაქას იღ გიღჟქღსღ

ქრ-აქიღსღსღ` ანთინ, ადღანთინ, ანღნასქან ქქანქღ ქაღთსქოქოქინ, ანღნასქან ანღქთინქსქოქოქინ ს გოქბარარ ხამრაქ:

ასღსაქას ჯარღსაქსღ-

ქოქიღს` გოქბქ რანაქოქრ ქოქინქრქ ქამანასქ ქქაქი ხარღაქნოქოქინ აქნ ანღქ კიოქიქ, იქ ნრან ხრაქქრქლ ლ აქო კარღაქღდაქიქ:

აღ-აღს ასჟასღ რასარას`

ამნსქგ გაბრ ათქანსქ იასთარან, იქინ სქღქღ იქინოქ ლ ხაქქიოქრ, იქინოქმათოქნ კამ ანღაიქრასქან კიოქრ:

ასღ` იქრაქასქან

სასამართლოს მიერ მიღებული დადგენილება, რომელიც სარეკომენდაციო ხასიათისაა ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლისათვის.

პრობაცია (probation) პირობითი მსჯავრი.

პროკურატურა (Office of Public Prosecutor) კანონის შესრულებაზე ზედამხედველი სახელმწიფო ორგანო, რომელიც უზრუნველყოფს კანონდამრღვევთა სასამართლოს წინაშე წარდგომას.

პროკურატურის გამომძიებელი (investigator of Office of Public Prosecutor) განსაკუთრებული მნიშვნელობის საქმეთა უფროსი გამომძიებელი.

პროკურატურის მუშაკი (employee of Office of Public Prosecutor) პროკურორი, პროკურატურის გამომძიებელი, პროკურატურის მრჩეველი, პროკურატურის სტაჟიორი.

ქრეჯალ ქერაჟას ათიანის და-თარანის კოქმეხე ენთონქად ირთიომ, ირე ღრაჟქაქირა-ქან რნოქჟი ღ ათორაჟას ათიანის დათარანის დათაქირი ხამარ:

ՊՐՈԲԱՑԻԱ (probation) Պայմանական դատապարտում:

ԴԱՏԱԽԱԶՈՒԹՅՈՒՆ (Office of Public Prosecutor) Օրենքի կատարումը վերահսկող մարմին, որն ապահովում է օրինախախտների ներկայացում դատարանի առջև:

ԴԱՏԱԽԱԶՈՒԹՅԱՆ ՔՆՏԻՉ (investigator of Office of Public Prosecutor) Հատուկ կարևորության գործերի ավագ քննիչ:

ԴԱՏԱԽԱԶՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑ (employee of Office of Public Prosecutor) Դատախազ, դատախազության քննիչ, դատախազության խորհրդական, դատախազության ստաժიორ:

პროკურორი (attorney) საჯარო მოხელე, რომელიც წინასწარი გამოძიების სტადიაზე ხელმძღვანელობს გამოძიებას, ხოლო სასამართლოში გამოდის, როგორც ბრალმდებელი.

პროკურორის სანქცია (sanctions of attorney) პროკურორის მიერ გამოძიებლის, ქვემდგომი პროკურორის დადგენილების დამტკიცება.

პროცესის მწარმოებელი ორგანო გამოძიებელი, პროკურორი და მოსამართლე (სასამართლო).

რაიონული სასამართლო პირველი ინსტანციის სასამართლო.

რეაბილიტაცია (rehabilitation) უკანონოდ ან დაუსაბუთებლად მსჯავრდებული ან ბრალდებული პირისათვის უფლებების აღდგენა.

რეკეტი (racketeering) მუქარისა და ძალადობის მეშვეობით სხვისი შემოსავლების

რუსული (attorney) რუსეთის აკადემიკოსი, იურიდიული ინსტიტუტის დირექტორი და ხელმძღვანელი, ისევე როგორც რუსეთის აკადემიკოსი, იურიდიული ინსტიტუტის დირექტორი და ხელმძღვანელი.

რუსული სანქცია (sanctions of attorney) რუსეთის აკადემიკოსის, იურიდიული ინსტიტუტის დირექტორის და ხელმძღვანელის დამტკიცება.

რუსული პროცესის მწარმოებელი ორგანო გამოძიებელი, პროკურორი და მოსამართლე (სასამართლო).

რუსული სასამართლო პირველი ინსტანციის სასამართლო.

რუსული რეაბილიტაცია (rehabilitation) უკანონოდ ან დაუსაბუთებლად მსჯავრდებული ან ბრალდებული პირისათვის უფლებების აღდგენა.

რუსული რეკეტი (racketeering) მუქარისა და ძალადობის მეშვეობით სხვისი შემოსავლების

კვალიფიკაცია.

საგამოძიებო კოლეგია (investigatory panel) საოლქო სასამართლოს ორგანიზაციული სტრუქტურა, რომელიც გამოძიების მოსამართლეებს აერთიანებს.

საგამოძიებო მოქმედება საპროცესო მოქმედება, რომელიც ტარდება მტკიცებულებათა შეკრების უზრუნველსაყოფად.

საელჩო (embassy) სახელმწიფოს მუდმივი დიპლომატიური წარმომადგენლობა სხვა სახელმწიფოში.

საერთაშორისო დანაშაული (international crime) დანაშაული, რომელიც არღვევს საერთაშორისო სამართლის პრინციპებს.

საერთაშორისო სამართალი (international law) ნორმების ერთობლიობა, რომელიც აწესრიგებს სახელმწიფოთა

ჩრადარანასკან
ორასკაქორომ:

ფსსკასას ყონსფას (investigatory panel) საპრადაქრვა-
ნაქინ ოასორანსი კასკან-
კერასკან კასორცკადქრ, ორრ
მქასქორომ ღ ხსორასწორქას
ოასორასქორსერქინ:

**ფსსკასას ფორორიორ-
ჭინს** ` რწასგასკარცასქინ
ცორბორქორქონს, ორინ ასნ ღ
კასცქონ ასასგორქონსერქ
ხასკარქონს ასასხორქონს
ნასასორასქონს:

რსორასონორჭინს (embassy)
ორსორქონს მქორასკან
ოქქასნასკორასკან
ნსერქასასგორცქორქონს:

**სრდსდფასჭინს კასსკასფორ-
რორინორჭინს** (international
crime) კანსგაცორბორქონს, ორრ
ქასქასორომ ღ მქორცკასქინ
ქორასქონსქი ასკქონსქონსერქ:

სრდსდფასჭინს რრასქონსქ
(international law) სორმსერქ
ასქორბორქონს, ორრ
კასნონასკარცონს ღ

შორის თანამშრომლობასა და ურთიერთობებს.

საერთო სასამართლოები (general court) პირველი (რაიონული ან საქალაქო), მეორე (სააპელაციო) და მესამე (საკასაციო) ინსტანციის სასამართლოები.

საზიარო უფლება უფლება, რომელიც რამდენიმე პირს ერთობლივად ეკუთვნის.

საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა სასჯელის სახე, რომელიც შეეფარდება სასამართლოს განაჩენით მსჯავრდებულს და რის საფუძველზეც იგი ვალდებულია ანაზღაურების გარეშე შეასრულოს განსაზღვრული სამუშაო.

საზღვაო კოდექსი (maritime code) კოდიფიცირებული საკანონმდებლო აქტი, სადაც გადმოცემულია საზღვაო სამართლის ნორმები და დებულებები.

ხამაფიბრასციოქიონრ ს ხარაქერიოქიონსერი აქთიოქიონსერი მიჯს:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՏԱՐԱՆՆԵՐ

(general court) Առաջին (շրջանային կամ քաղաքային), երկրորդ (վերաքննիչ) և երրորդ (վճռաբեկ) ასოյანი դատարաններ:

ՀԱՄԱՏԵՂ ԻՐԱՎՈՒՆՔ՝

իրավունք, որը մի քանի ანձի է պատկանում ხამათელ:

ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՕԳՏԱԿԱՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔ՝

պათძი თესასკ, որը դատարანი վճռով სახამანილიმ է ამქასათანიქაქი ხანიქეკ, ს ინიქი ხიქამანი վქრ ნა պարითაქორ է ათონგ ქიქიხათიქցმანი კათარელ სახამანიქსაბ აქქასათანიქრ:

ՏՈՎԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐՔ (maritime code)

Կոդაქირქაბ ოქენსიქრასკანი ასკთ, որთელ თրქაბ են ծოქային იրավունքի նორները և იქოქიქները:

საიდუმლო ინფორმაცია

ინფორმაცია, რომელიც მიეკუთვნება სახელმწიფო, კომერციულ, პროფესიულ ან/და პირად საიდუმლოებას.

საკასაციო საჩივარი წერილო-ბითი მიმართვა უზენაესი სასამართლოსადმი, რომლითაც პირი ითხოვს სააპელაციო სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილების გადამოწმებას.

საკონსტიტუციო კონტროლი კონსტიტუციის უზენაესობის, კონსტიტუციური კანონიერების, ადამიანის კონსტიტუციური უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვის უზრუნველყოფა.

საკონსტიტუციო სასამართლო სასამართლო, რომელიც ახორციელებს საკონსტიტუციო კონტროლს.

საკუთრება (property, ownership) ნებისმიერი სახის დოვლათი,

ԳԱՂՏԻ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ` տեղեկատվություն, որը պատկանում է պետական, ანտორային, մասնագիտական կամ/և ანձնական գաղտնիքի:

ՎՃՈՒԲԵՎ ԲՈՂՈՔ` գրավոր դիմում Գերագույն դատարանին, որով անձը պահանջում է վերաքննիչ դատարանի կողմից կայացված որոշման վերստուգում:

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀԱՄ-ԿՈՒՄ` Սահմանադրության գերակայության, սահմանադրական օրինականության, մարդու սահմանադրական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության ապահովում:

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ` դատարան, որն իրականացնում է սահմանադրական վերահսկում:

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ (property, ownership) Ֆանկացած տեսակի

რასაც ფასი აქვს და ვინმეს ეკუთვნის.

საკუთრება პირადი (personal property) საკუთრების უფლება, რომელიც ფიზიკურ პირს ეკუთვნის.

საკუთრების მინდობა (trust, letter of attorney) წერილობით დადებული ხელშეკრულება, რომლითაც პირი მართავს მისთვის გადაცემულ ქონებას ამ ქონების მესაკუთრის ინტერესების შესაბამისად.

საკუთრების უფლება (ownership) მესაკუთრის უფლება თავისუფლად ფლობდეს და სარგებლობდეს ქონებით (ნივთით).

სამართალდამრღვევი პირი, რომელმაც ჩაიდინა სამართალდარღვევა.

სამართალდარღვევა (infringement) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომელიც არღვევს კანონითა და სხვა

ქართულ, ჩინურ ვინაიტი და ავსტრალიური და ირანული:

**ანგლისური საკუთრების-
ფორმა** (personal property) შეიქმნა ავსტრალიური იურიდიული სისტემის მიერ ავსტრალიური და ახლო აღმოსავლური კანონის მიხედვით:

საკუთრების ფორმა, კანონი (trust, letter of attorney) ფორმალური კანონი ავსტრალიური იურიდიული სისტემის მიერ ავსტრალიური და ახლო აღმოსავლური კანონის მიხედვით ავსტრალიური იურიდიული სისტემის მიერ ავსტრალიური და ახლო აღმოსავლური კანონის მიხედვით:

საკუთრების ფორმა (ownership) შეიქმნა ავსტრალიური იურიდიული სისტემის მიერ ავსტრალიური და ახლო აღმოსავლური კანონის მიხედვით:

საკუთრების ფორმა ან, ირანული იურიდიული სისტემის მიერ:

საკუთრების ფორმა (infringement) ფორმალური კანონი ავსტრალიური იურიდიული სისტემის მიერ ავსტრალიური და ახლო აღმოსავლური კანონის მიხედვით:

გადანყვეტილების ის ნაწილი, რომელშიც აღინიშნება სამართლებრივი შეფასება და კანონები, რომლითაც სასამართლო ხელმძღვანელობდა ამ გადანყვეტილების მიღებისას.

სამოქალაქო (მოქალაქის)

უფლებები (civil rights) კანონით გარანტირებული პოლიტიკური, სოციალური და ეკონომიკური უფლებები, რომელთაც ფლობს ყოველი მოქალაქე.

სამოქალაქო აქტი ფიზიკური

პირის სამოქალაქო და საოჯახო სამართლებრივი სტატუსის განმსაზღვრელი ფაქტი.

სამოქალაქო დავა დავა,

რომელშიც ერთი პირი იცავს პირად ქონებრივ ან არაქონებრივ უფლებებს.

სამოქალაქო თავისუფლებები

(civil liberties) თავისუფლებები, რომლებიც გარანტირებულია ან გარანტირებული უნდა იყოს

ორი სუბიექტი ხსნის ირადიკალურ განაჩინებით და ორენიერებ, ირინცილ ათაგნორიკლიმ ღრ იასთარანს` აჟა ირინიერ ჟაჟაგნსიქა:

ქართული სახელმწიფოს (ქართული

საზღვარის) ირადიკალური (civil rights) ორენიერებ ღრადიკალური-ქაბ ქაღაქასკან, აიგიალსკან ს თისთესასკან ირადიკალური, ირინცი თიქრადიკალური ს იორადიკალური ქაღაქაგნი:

ქართული სახელმწიფოს აქტი` ფიქციონალური სახელმწიფოს სანტი ქაღაქაგნიასკან ს რისთანესკან ირადიკალური სარდაქიდასკან სახელმწიფო ქაასთ:

ქართული სახელმწიფოს აქტი` ქსნ, ირინცი მსკ ანტიქ აქაბიკალური ს ანტიკალური გიქქაჟინ ს იქ გიქქაჟინ ირადიკალური:

ქართული სახელმწიფოს

საზღვარის) ირადიკალური (civil liberties) აკათიქიქინსკან, ირინცი ღრადიკალური ქაბ ჟან აქსიქ

სხვა პირთა უკანონო
ჩარევისაგან.

სამოქალაქო კოდექსი (civil code)
კოდიფიცირებული
საკანონმდებლო აქტი, სადაც
გადმოცემულია სამოქალაქო
სამართლის ნორმები და
დებულებები.

სამოქალაქო მოსარჩელე პირი,
რომელსაც დანაშაულის
შედეგად მიაღვა ქონებრივი,
ფიზიკური ან მორალური ზიანი
და რომელმაც წარადგინა
სამოქალაქო სარჩელი.

სამოქალაქო პროცესი სამოქა-
ლაქო საქმეების განხილვის
პროცედურათა ერთობლიობა.

სამოქალაქო სამართალი (civil
law) სამართლებრივი
ნორმების ერთობლიობა,
რომელიც აწესრიგებს კერძო
ხასიათის ქონებრივ, საოჯახო
და პირად ურთიერთობებს.

ქ ერავჯიასაქორქად ქინენ აქქ
ანბქ ანორქინასქან
აქქვამთორქონქქგ:

ქარაქვასქასქან **ორენსაქორქ**
(civil code) ყორქაქორქად
ორენსაქორქასქან ასქთ, ირთქ
თორქად ნენ ქაქორქავსქასქან
ქორქაქონქქქ სორქმქრქ და
ქორქქსქრქრქ:

ქარაქვასქასქან **ჯასვქორ**
ანბ, ირქ ხანსვაქორქორქასქან
ხქსქანსქორქაქ ქრქქ ქ ქორქქასქან,
ქქქქქასქანს ქამ ქარქორქასქან
ქსასქან ირქ ნქრქასქავსქრქქ ქ
ქაქორქავსქასქანს ხაქგ:

ქარაქვასქასქან **ქორქ-**
ქსქასქ ქაქორქავსქასქან
ქორქქრქქ ქსქანარქსქან
ქსქავსქარქქქქ
აქქასქორქონქ:

ქარაქვასქასქან **ორენსქ** (civil
law) ქორქასქანს სორქმქრქქ
ამქორქქორქონქ, ირქ
ქანთინასქარქქორქ ქ მასქანსქორქ
ქსქორქქ ქორქქასქან, ქსქანსქასქან
სქანქსქასქან
ხარქრქქორქონქსქრქ:

სამუშაო დრო (work time) შრომის სამართალში კალენდარული დროის ნაწილი, რომლის პერიოდშიც მუშამ ან მოსამსახურემ უნდა შეასრულოს მინდობილი სამუშაო.

სამუშაოზე აღდგენა (restore at the job) კანონიერი საფუძვლის გარეშე დათხოვნილი ან სხვა სამუშაოზე უკანონოდ გადაყვანილი მუშაკის აღდგენა წინანდელ სამუშაოზე.

სანოტარო ბიურო (notary's office) ნოტარიუსის სამუშაო ადგილი.

სანოტარო მოქმედება (notarial activity) მოქმედება, რომელიც სრულდება ნოტარიუსის მიერ.

სანქცია ღონისძიება (მაგ. თავისუფლების აღკვეთა), რომელიც გათვალისწინებულია კანონის დამრღვევი პირისათვის.

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԺԱՄԱՆԱԿ (work time) Աշխատանքային իրավունքում օրացուցային ժամանակահատված, որի ընթացքում բանվորը կամ ծառայողը պետք է կատարեն վստահված աշխատանքը:

ՎԵՐԱԿԱՏՎՈՒՄ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻՆ (restore at the job) Առանց օրինական հիմունքի ազատված կամ այլ աշխատանքի ապօրինի տեղափոխված աշխատողի վերականգնում նախկին աշխատանքին:

ՆՈՏԱՐԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ (notary's office) Նոտարի աշխատանքի վայրը:

ՆՈՏԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ (notarial activity) Գործողություն, որ կատարվում է նոտարի կողմից:

ՍԱՆԿՑԻԱ, ՊԱՏԺԱՄԻՋՈՑ (օրինակ՝ ազատագրվում), որը նախատեսված է օրենքը խախտող անձի համար:

სანქცია პროკურორის (sanction of public prosecutor)
პროკურორის თანხმობა.

საპროცესო გადაწყვეტილება (procedural decision)
გამომძიებლის, პროკურორის დადგენილება, საბრალდებო დასკვნა, სასამართლოს (მოსამართლის) განაჩენი.

საპროცესო დოკუმენტი დოკუმენტი, რომელიც შეიცავს ცნობას ამა თუ იმ საპროცესო მოქმედების ჩატარების შესახებ.

საპროცესო ვადა ვადა, რომლის განმავლობაშიც უნდა განხორციელდეს საპროცესო მოქმედება.

საპროცესო კანონმდებლობა კანონთა ერთობლიობა, რომელიც არეგულირებს სამართალწარმოების წესს.

საპროცესო მოქმედება

ԴԱՏԱԽԱԶԻ ՄԱՆԿՅԻԱ (sanction of public prosecutor)
Դատախազի
համաձայնություն:

ՊՐԻՑԵՍՈՒԱԼ`
ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄ (procedural decision)
Քննիչի, դատախազի որոշում, մեղադրական եզրակացություն, դատարանի (դատավորի) դատավճիռ:

ՊՐԻՑԵՍՈՒԱԼ ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹ`
փաստաթուղթ, որը պարունակում է տեղեկություն այս կամ այն ընթացակարգային գործողության կատարման մասին:

ՊՐԻՑԵՍՈՒԱԼ ԺԱՄԿԵՏ`
Ժամկետ, որի ընթացքում պետք է իրականացվի պրոցեսուալ գործողությունը:

ՊՐԻՑԵՍՈՒԱԼ
ՕՐԵՆՏՄԴՐՈՒԹՅՈՒՆ`
օրենքների համադրություն, որը կանոնակարգում է դատավարության կանոնները:

ՊՐԻՑԵՍՈՒԱԼ

უზრუნველყოფს კონსტიტუციის უზენაესობას.

სასამართლო საოლქო (district court) სასამართლო, რომელიც სააპელაციო წესით განიხილავს საჩივრებს რაიონული (საქალაქო) სასამართლოების გადაწყვეტილებებზე.

სასამართლო სისტემა (judiciary) სახელმწიფოში მოქმედი სასამართლოს ერთობლიობა.

სასამართლო უზენაესი (Supreme Court) მართლმსაჯულების განხორციელების უმაღლესი და საბოლოო ინსტანციის სასამართლო.

სასამართლო ხარჯი სახელმწიფო ბაჟი და საქმის განხილვასთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები.

სასამართლო ხელისუფლება სახელმწიფო ხელისუფლების შტო, რომელიც ახორციელებს მართლმსაჯულებასა და საკონსტიტუციო კონტროლს.

სასამართლოსგარეშე ხარჯი

სახმანსააჟიოქიან
გერასკაიოქიონ:

სარგაში რასარას (district court) რასარას, ირი
ქერაქნსიოქიან სარგოქ
ქნსარსკიონ ზ რიოქნსერი
ჯიჯანსაქინ (ქაღაქაქინ)
რასარასნსერი ირიჯიონსერი
ქერაქერიქაქ:

რასარას ჯასარაქ (judiciary)
რესიოქიონსიონ გირიოქ
რასარასნი ქიასნიოქიონ:

გერასკი-რს რასარას
(Supreme Court)
სრეარაღასიოქიან
ქრასკანსაგმან გერაგოქინ ს
ქერჯნსკან ასიქანი
რასარას:

რასარას რას` აქსიასკან
სიოქქ ს გირიქი ქნსარსკმან
ხსი სკაქქად აქქ რასიქსერი:

რასარას რესისნი-რგინს`
აქსიასკან ქქიასნიოქიან დქიოქ,
იქნ ქრასკანსაგნიონ ზ
არეარაღასიოქიონ ს
სახმანსააჟრასკან
ქერახსკიოქიონ:

არსარასარას რასსერი

ატარებენ.

სახელმწიფო გერბი (State Emblem, National Emblem) განმასხვავებელი ნიშანი, რომელიც წარმოადგენს სახელმწიფოს ერთ-ერთ ოფიციალურ სიმბოლოს.

სახელმწიფო დროშა (National flag) სახელმწიფოს ერთ-ერთ ოფიციალური სიმბოლო, მისი სუვერენიტეტის გამოხატულება.

სახელმწიფო მოსამსახურე (state servant) საჯარო მოსამსახურე, რომელსაც აქვს სამსახურებრივი ურთიერთობა სახელმწიფოსთან.

სახელმწიფო მოხელე (state employee) პირი, რომელიც ინიშნება ან აირჩევა სახელმწიფო დაწესებულების სამტატო თანამდებობაზე.

სახელმწიფო სამართალი (state (government) law) სამართლის დარგი, რომელიც შეისწავლის სახელმწიფოს სოციალურ-ეკონომიკური, პოლიტიკური და

ქართული:

შესაყას შისასჷას (State Emblem, National Emblem) შარქერანჷან, ირღ ხანტიჷასანიომ ჸ აქსთიოქანს აყაჷთინასკან
ქორჩიოქანსანსერჩიგ მსკღ:

შესაყას რიოჷ (National flag) შესთიოქანს აყაჷთინასკან ქორჩიოქანსანსერჩიგ მსკღ, ირღა ჩინჷჩიქჷასანიოქანს ართახაქთიოქიონღ:

შესაყას შანიჷვიოღ (state servant) ჷანსრაქინ ბათაქოღ, ირღ ბათაქოღასკან ხარაქეროქიონ იონი აქსთიოქანს ხსთ:

შესაყას შაჷსნიჷჷა (state employee) ანბ, ირღ ინჷანასკლიომ ჸ კან რნსორქიონ აქსთასკან ხასთათიოქანს ხასთიქჷაქინ აყაჷთინიქ:

შესაყას ჩრსაქინიჷღ (state (government) law) ჩრსაქინიქი იქორთ, ირნ იოსთინსაქიომ ჸ აქსთიოქანს ათგიჷაქ-თინთესასკან, ქაღაქასკან ს

ტერიტორიული მონყოფის, მოქალაქეთა ძირითადი თავისუფლებებისა და უფლებების დაცვის უზრუნველყოფის საფუძვლებს.

სახელმწიფო სამსახური (civil service) სახელმწიფოს მიერ დაქირავებული მოსამსახურეების საქმიანობა.

სახელმწიფო-პოლიტიკური თანამდებობის პირი საჯარო მოსამსახურე, რომელიც სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოში ეწევა პოლიტიკურ საქმიანობას.

საჯარო ინფორმაცია საჯარო დანესებულების ან საჯარო მოსამსახურის მიერ სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით მიღებული, დამუშავებული, შექმნილი ან გაგზავნილი, აგრეთვე საჯარო დანესებულებაში დაცული ოფიციალური ინფორმაცია.

თარაბქაქინ კაყანსკერყანს, քաղაքაყინსერქი ხქინსარაყაყათოქოქონსსერქი ს ქირაქლინქნსერქი ყაჯათყანსოქოქანს ყაყახიქანს ხქინსინქნსერქ:

ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (civil service) Պետության կողմից վարձված ծառայողների գործունեություն:

ՊԵՏԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁ` հանրային ծառայող, որը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնում քաղաքական գործունեություն է ծավալում:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈ-ԻԹՅՈՒՆ` հանրային հաստատության կամ հանրային ծառայողի կողմից ծառայողական գործունեության հետ կապված` ընդունված, մշակված, ստեղծված կամ ուղարկված, նաև հանրային հաստատությունում պահպանված պաշտոնական տեղեկատվություն:

საჯარო მოსამსახურე (public servant) თვიზიკური პირი, რომელიც საქმიანობს სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის დაწესებულებაში.

საჯარო რეესტრი საჯარო დაწესებულება, სადაც ხორციელდება ნივთსა და არამატერიალურ ქონებაზე უფლებათა რეგისტრაცია.

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი (სსიპ) სახელმწიფო მმართველობის ორგანოებისგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს საჯარო საქმიანობას.

საჯარო სამსახური (public service) საქმიანობა სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის საბიუჯეტო დაწესებულებებში.

საჯარო სამსახურის სახეები (kinds

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂ (public servant) Ֆիզիկական անձ, որը գործունեություն է ծավալում պետական կամ տեղական ինքնակառավարման հաստատությունում:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՌԵԵՏՏՐ` հանրային հաստատություն, որտեղ իրականացվում է իրերի և ոչ նյութական գույքի հանդեպ իրավունքների գրանցում:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԻՐԱՎԱԲԱՏԱԿԱՆ ԱՏԶ (ՀԻԻԱ) Պետական կառավարման մարմիններից առանձին կազմակերպություն, որը պետության վերահսկմամբ ինքնուրույն հանրային գործունեություն է իրականացնում:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ (public service) Ծառայություն պետական և տեղական ինքնակառավարման բյուջետային հաստատություններում:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ

მიერ დანაშაულის ჩადენაში
ექვემდებარებული პირის მიმართ
აღძრული საქმე.

სპეციალისტი პირი, რომელსაც
აქვს საჭირო ცოდნა და ჩვევები,
რათა გაუწიოს სასამართლოს
კონსულტაცია ან აღმოუჩინოს
ტექნიკური დახმარება.

სპიკერი მოსამართლე მოსამარ-
თლე, რომელიც აწვდის
ინფორმაციას საზოგადოებასა
და მედიას სასამართლოს
საქმიანობის თაობაზე.

სრულწლოვანი ფიზიკური პირი,
რომელსაც შეუსრულდა 18
წელი.

**სტანდარტული პირობები (ხელ-
შეკრულების)** ხელშეკრულების
წინასწარ ჩამოყალიბებული,
მრავალჯერადი გამოყენები-
სათვის გამიზნული პირობები,
რომელთაც ერთი მხარე
უდგენს მეორეს.

სუბორდინაცია (subordination) უმც-
როსის უფროსზე დაქვემდებარ-

მზე კასკადილი ანაბი
სკატომამე აქტოიქიან კილიჩი
ხაროცქად გირბ:

სასსაქმე ანბ, ირნ ირნი
ანხირაძელო გიტელიქი ს
ხითოქონინსერ, ირყესაქი
იასთარანხი ხირიქიქათქ-
იქონი სკამ თეხინქისკის
ოგნიქონი გიოცარეჩი:

სინსაქი რასაქირ იასთა-
ქირ, ირე თექესკათიქონი ს
მასთიციომ ხასარაკიქონი
ს ქრათქამქიჯიგინსერნი
იასთარანხი გირბონსეოქონი
ქერარექიქალ:

საქმე ფიქიქისკის ანბ, ირნი
18 თარხინ ქრახელ ს:

**სასსაქმე რასსასსერ (რას-
სასსაქმე)** იასმანსაქიქი
სახიორიქი ბსასქერაქად,
ქრადსაქიქი იცთაგირბმან
ხამარ ქიქიქად აქამანსერ,
იორიქი მქი კილიქი სერქაქიქონი
ს ქიქიქიქი:

სინქირიქისაქიქი (subordinat-
ion) შათიქიქისკის ხამსაქარ-

ფაქტობრივი გარემოება,
რომლის ნამდვილობას
მხარეები არ ხდიან სადავოდ.

უდავო წარმოება სასამართლო
წარმოება, რომელშიც
განმცხადებელს არ ჰყავს
მოდავე მხარე.

უზენაესი სასამართლო (საქართველოს) მესამე, ბოლო
ინსტანციის სასამართლო,
რომელიც განიხილავს
საკასაციო საჩივრებს
სააპელაციო სასამართლოს
გადაწყვეტილებაზე.

უზურპაცია (usurpation) უკანონო
მითვისება, მიტაცება
(ძალაუფლების, სხვისი
უფლებების).

უკანონო შემოსავალი (illegal
income) პირის საკუთრებაში
არსებული ფულადი სახსრები,
სხვა ქონება, რომელიც მან
მიიღო კანონის დარღვევით.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია (legalization of unlawful
income) უკანონო შემოსავლისათვის კანონიერი სახის მიცემა.

სასაქმე` ქაასთაგჷ ხანცაან-
ანჷ, ირჷ ႁჳმართაგჷიოქოინჷრ
სიოქმჷრჷ ჳნჷ იარბნოიმ ქიჳნქი:

სადავო წარმოება`

იასთასკანჷ ქაროიქო, ირჷ
ხაჷთათოინ ჳინჷ ქიჳარანოი
სიოქმ:

სადავო უზენაესი სასამართლო

(**ქრასთანჷ**)` ჷრიოიოქ, ქლჷრჷინ
ათჷანჷ იასთარან, ირჷ
ქნსარქოიმ ჷ ქდოარქს
ქოიოქნჷრჷ, ქლჷრქნსიჳ
იასთარანჷ ირიჳოიმნჷრჷ
ქლჷრარქჷაქ:

სადავო უკანონო მიტაცება (usurpation)

საქოიქინჷ ქაქქოიმ
(იქჷანოიქოან, იოიქიქი
იქრაქოინქნჷრჷ):

სადავო უკანონო შემოსავალი (illegal

income) სინჳი სექიასკანოიქოან
მქჷ აოქა იქრამასკან
მიქიოქნჷრ, აქჷ ქოიქ, ირჷ სა
სთაგქ ჷ იქნსქი ქაქჷთამარ:

სადავო უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია (legalization of

unlawful income) საქოიქინჷ
ქლამოინჷრჷ იქინასკან

უკუძალა (კანონის) კანონის მიერ მის მიღებამდე არსებული ურთიერთობების მონესრივება. როგორც წესი, კანონს უკუძალა არ აქვს.

უსაფუძვლო გამდიდრება პირის მიერ მატერიალური სარგებლის მიღება სათანადო საფუძვლის გარეშე.

უფლება (right) პირის განსაზღვრული შესაძლებლობა შეასრულოს გარკვეული მოქმედება.

უფლებამოსილება (authority) კანონით განსაზღვრული უფლებები და მოვალეობები.

უფლებაუნარიანობა პირის უნარი, ჰქონდეს სამოქალაქო უფლებები და მოვალეობები.

უფლებაუნარიანობა ფიზიკური პირის (capacity of natural person) ფიზიკური პირის უნარი ჰქონდეს სამოქალაქო

ტექსტ თაქ:

ESURJAN2 NIJ (ONENI)

ორენქი კიოქიგ, მინჯს სრას
რეტონიონდრ ათსკა
ხარაქერიქიონინსერი
კარკაქიონი: ირახე ორენქ,
ორენქრუ სთაქარდ იოქ ჯიონქ:

ANZHS ZARUSANINIS` ანდქ
კიოქიგ სიოქასკან ოქიოთ
სთანსაქრ, ათანგ
ხამაქათათასქანს ხქიონსქი:

IRAKINIS (right) ანდქ
სახანსქად ხნარაქიორ-
იქიონრ` კათარქიო ირიქსკი
ქირბიქიქიონს:

IRAKADIRIKIθINIS (authority)
ორენქიქ სახანსქად
ქრაქიონსქრ ს
აქართაქიორიქიონინსერი:

IRAKINISAKIKIθINIS` ანდქ
ქრაქიონსქრ იონსნაქიო ს
აქართასკანოქიონინსერი კრქიო
იონსკიქიონს:

FIKISAKAS ASZHI IRAKINISAKIKIθINIS (capacity of natural person) ზიქიქსკანს ანდქ` ქრაქიონსქრ

(როგორც წესი, კანონსაწინააღმდეგოს) დიდი რაოდენობით დამზადება.

ფალსიფიკაცია (falsification) რაიმე ნამდვილის, ჭეშმარიტის შეცვლა მცდართ, ყალბით.

ფაქტობრივი გარემოება კონკრეტული მოვლენა (ფაქტი), რომელსაც ადგილი ჰქონდა მხარეებს შორის დავასთან დაკავშირებული ურთიერთობისას.

ფიზიკური პირი (physical person) ცალკეული პირი, როგორც სამოქალაქო სამართლის სუბიექტი.

ფილიალი (წარმომადგენლობა) იურიდიული პირის განცალკევებული ქვედანაყოფი, რომელიც წარმოადგენს ამ იურიდიული პირს და ახორციელებს მის საქმიანობას.

ფილიაცია (filiation) შობის ფაქტის

რანჰ (ორაქუ ორენჰ, ხასკაორჩინასკან) მნბ
ჟანასკიოქჟამჰ აყათრაათიომ:

ჟასუსჰჰიყაჟიას, ყზრუსარანიჰოჟიას, ჳზრუსარანიჰოჟიას (falsification) ირსქ
ჩისკასანჰი, ჩირასანჰი
ჟიოქარჩინომ სჩასკიოქ, კქეოქიოქ:

ფასუსაჰი ჳსსყასუსჰ
კინსკრესო ჟრსიოქო (ჟასათ), ირ
ქეჟქ ქ კიოქმერჩი მჩჟს` ქქდჩი ხესო
კყაქკაბ ხარაქეროქჟან
ოამანასკ:

ჟიჳჰიყაყას ასღ (physical person) ასანბჩინ ანბრ, ირაქუ
ჟაოჟაჟაგჩასკან ჩირაქიონჟჩი
სიოქქესკო:

სასსაჳჰიოქ
(სზრყასჳსაჰიოქოქიჰოჟიას)
ჩირაქაქანასკან ანბჩი
ათანბნასკაბ
სიოქრაქაოამნიომ, ირ
ნქრკყაყაგნიომ ქ აყს
ჩირაქანასკან ანბჩინ ს
ჩირასკანასგნიომ ქ სრა
გოქოქინსიოქიონქ:

ჟიქჩასჰიას (filiation) ჟაოჟაჟა-

საფუძველზე ქვეყნის
მოქალაქეობის მოპოვება.

ფიქცია (იურიდიული) სამართლის
მიზნებისათვის რაიმე
ინსტიტუტის ხელოვნურად
შექმნა (გამოგონება).
მაგალითად, იურიდიული
პირის გავება ფიქციის გზით
არის შექმნილი.

ფიცი მონმის ზეპირი პირობა, რომ
ილაპარაკებს მხოლოდ
სიმართლეს საქმის მისთვის
ცნობილი ფაქტობრივი
გარემოებების შესახებ.

ფულის გათეთრება უკანონო
შემოსავლის ლეგალიზაცია.

ფუნქციონერი (functionary) პარტი-
ული ან ადმინისტრაციული
აპარატის თანამშრომელი.

ქმედუნარიანობა (capability)
ფიზიკური პირის უნარი, თავისი
ნებითა და მოქმედებით
განახორციელოს სამოქალაქო
უფლებები და მოვალეობები.

გზიოქანს დაეფეროდ თქალ
ტყროდ ძნელქო ჯნორხიქ:

ჟიყჟი, ჯიორსყაოჟ

(ირაქაქანასქან) ` ირაქონჟი
ნყათასქნქი ხამარ ირსქ
ქნასთითოთი არხესთა-
ქანორქნ სთქქოდ (იორ-
ქნთომ). ირქნასქ, ირაქა-
ქანასქან ანძ, ხასქაგნი-
ქონქრ ჟიქქიყიქი მქიქოქიქ
სთქქქად:

ქიქიქ ` ქქიქი ქანასქიქ
ქთასთომქ, ირ ქქიქიქი მქიქან
ძქიქრ ` ქორქი ` ირქნ ხიქიქიქ
ქიქასთაგქი ხანქამანქნქიქ
მასქიქ:

ქიქიქ ქქიქიქ ` აყიქიქიქ
ქქამთიქ ირქიქასქანასქიქ:

ქიქიქიქიქიქიქ (functionary)

ქიქასქქასქან ქამ ქარქასქან
აყარათიქ აქქასთიქ:

ქიქიქიქიქიქიქიქ

(capability) ჟიქქიქასქან ანძქ
იქნასქიქიქიქიქ, იქ ქამქიქიქ ს
ქორქიქიქიქიქიქ
იქასქანასქნქიქიქ ქაქაქაქ-

კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაულებრივი ქმედება, რომლის დროსაც პირი ახორციელებს თავდასხმას სიცოცხლისათვის ან ჯანმრთელობისათვის საშიში ძალადობით ანდა ასეთი ძალადობის გამოყენების მუქარით სხვისი მოძრავი ნივთის მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით.

შენწყალბა (amnesty) სამართლებრივი აქტი, რომლითაც მსჯავრდადებული შეიძლება გათავისუფლდეს სასჯელის შემდგომი მოხდისაგან ან/და მისთვის სასჯელი შეიძლება შემცირდეს ან შეიცვალოს უფრო მსუბუქი სასჯელით.

შენწყვეტა (საქმის წარმოების) წარმოების დასრულება საქმის არსებითი განხილვის გარეშე და იგივე სარჩელით სასამართლოსთვის ხელახლა მიმართვის აკრძალვით.

შვებულება (holiday, leave) მუშაკის

ორენაყოფილ საჩასოთხადაბ ხანგაძირ არარე, ირჩი ძამანასკ ანბრ ხარდასკომ ზ ხრასკანასგნომ კყანჭი კამ ათოიჯიოქანს ხამარ ქთანგაძირ რნოქოქამრ კამ ნმანს რნოქოქანს ხრასკანასგმანს საყათნაქიქიქი` ირჩიქი ჯარძასკანს ხრე ხასკაორჩინარარ ქორაგნსელი ნასათასკიქი:

ՀԱՄԱՆՏՐՈՒՄ (amnesty)

ჩრასკანს ასკი, ირიქი դასთასართოქალქ კაროი ზ ადასთიქლ აყათძი ხსთადა კრიმქგ კამ/ს აყათიქრ ნრას ხამარ კაროი ზ ნქადგექლ კამ ქიქიქლ ასქლქი ჭქქს აყათიქიქ:

ԿԱՐՃՈՒՄ (գործի վարույթի)

ქაროიქი ასართსელი, ათანგ გორძი ლასკანს ქნნარქმანს ს ნოქანს ხაქვიქი დასთარანჩინს კრქჩინს დქამსელი არგქლიმქიქ:

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴ (holiday, leave)

ყოველწლიური
განთავისუფლება
თანამდებობისა და საშუალო
ხელფასის შენარჩუნებით.

შრომის ანაზღაურება (payment, salary) სანარმოს, დანესებულების, ორგანიზაციის მიერ მუშაკისათვის მიცემული ხელფასი მის მიერ დახარჯული შრომის რაოდენობისა და ხარისხის მიხედვით.

შრომის კანონთა კოდექსი (labour code) ძირითადი საკანონმდებლო აქტი, სადაც გადმოცემულია შრომის სამართლის ნორმები და დებულებები.

შრომის სამართალი (labour laws/legislation) სამართლებრივი ნორმების ერთობლიობა, რომელიც აწესრიგებს მუშაკთა შრომით ურთიერთობებს სანარმოსთან, დანესებულებასთან ან ორგანიზაციასთან.

აქხათილი ამწნამა
აყათილ ირიჟსკი
ჟამანასკილ` აყათონი ს
მიჯინ აქხათაქარაქი
აყახყანამარ:

აქხასაქარაქ (payment, salary) ღწინარსკიქჟან, ხიწმარსკი, სყადმსქერაქიქჟან სკიქმიჯ აქხათილიწერიწ თრქად აქხათაქარაქრ` რსთ ნრა სკიქმიჯ სათარქად აქხათანქი ქანასკი ს ირასკი:

აქხასასქსჟი ორწსაქიქ (labour code) ჰიწმასკან ორწსაქრასკან ასკთ, ირთსლ თრქად წწ აქხათანქაქინ ხირაქინქი სორმწრქ ს ირიქსწრქ:

აქხასასქი ირსაქიქ (labour laws/legislation) ირასკსკან სორმწრქი მქასწიქჟინ, ირქ სარყაქიქიქრქმ ქ აქხათილიწერიწ აქხათანქაქინ ხარაქწიქჟინწწრქ ღწინარსკიქჟან,

შრომის შინაგანაწესი (regulations)

ნორმატიული აქტი, რომელიც საწარმოში, ორგანიზაციასა და დაწესებულებაში შრომის განაწესს განსაზღვრავს.

შრომის წიგნაკი (work record card)

ძირითადი დოკუმენტი მუშის ან მოსამსახურის შრომითი საქმიანობის შესახებ.

შრომის ხელშეკრულება (employment contract)

ხელშეკრულება, რომლითაც დასაქმებული ვალდებული ხდება შეთანხმებული ანაზღაურების სანაცვლოდ შეასრულოს განსაზღვრული სამუშაო დამსაქმებლის სასარგებლოდ.

შტატგარეშე მოსამსახურე (not on the staff/temporary servant)

ხასიათიდან კամ კაცმასკერაციონს ხეს:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՆԵՐՔԻՆ

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ (regulations)

Նորմատիվ ակտ, որը սահմանում է աշխատանքի ներքին կանոնակարգը ձեռնարկությունում, հաստատությունում կամ կազմակերպությունում:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՐԳՈՒՅՎ

(work record card) Հիմնական փաստաթուղթ աշխատողի կամ ծառայողի աշխատանքային գործունեության մասին:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

(employment contract)

Պայմանագիր, որով աշխատողը պարտավոր է դառնում համաձայնեցված վարձատրության դիմաց կատարել սահմանված աշխատանքը գործատուի օգտին:

ԱՐՏԱՀԱՍՏԻՔԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏՈՂ

(not on the staff/temporary servant) Անձ, որը նշանակվում

პირი, რომელიც დანიშნულია ან ხელშეკრულებით გარკვეული ვადით მიიღება სამსახურში არამუდმივ ამოცანათა შესასრულებლად.

შუამავალი (middleman) პირი, რომელიც ახორციელებს ორ ან რამდენიმე პირს შორის რაიმე საკითხის ირგვლივ შეთანხმებას.

შუამდგომლობა (mediation) მხარის მიმართვა სასამართლოსადმი კონკრეტული პროცესუალური მოქმედების განხორციელების მოთხოვნით.

ჩვენება პირდაპირი ან ჯვარედინი დაკითხვისას მონშის მიერ მისთვის დასმულ კითხვებზე გაცემული პასუხები.

ცენზურა (censorship) ბეჭდვით ორგანოებსა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებებზე სახელმწიფო ზედამხედველობის სისტემა, ასევე ასეთი ზედამხედველობის განმხორციელებელი დანესებულება.

კამ აკამანსაგროდ იროჯასკი
ქამსკესოდ აჯქასოანქი ღ
ენქონსქოდ იჯ მჯოსკან
ქანქინქერი კასოარმან
ხამარ:

სჩღსორჯ (middleman) ანდ, ირნ
ქრასკანსაგნოდ ღ ღრქოდ კამ მქ
ქრანქ ანდქერი მქღს ირნღ ხარეგი
ჯორე ხამადაქანსეგნოდ:

სჩღსორჯი-ი-ი-ი-ი-ი (mediation)
ქოქმქ იქინოდ იასოარანქინ
კინსკრესო ენქაგესკარეკაქინ
ქორბოქოქოქან ქრასკანსაგმან
აკახანჯოდ:

მინ-მინ-მინ-მინ-მინ იოქოქსკი კამ
ქასჯადს ხარეგაქნოქოქან
ქამანსაკ ქსკაქი კოქმქეგ ირნ
ათაჯათქოდ ხარეგერქინ
თოდად კასოასქანსნერ:

ქრსქსორ-ი-ი-ი-ი-ი (censorship)
საკექი ორეკანსნერქი კამ აქ
კანდქადაქინ ქრასქ-მქე-
ინგნერქი ხანქესკ აქსოსკან
ქერახსკოქოქოქან ხამსკარეკ,
ნას ნმან ქერახსკოქოქოქონ
ქრასკანსაგნოდ ხასოა-

ცივილისტი (specialist in civil law)

ცივილისტიკის, ანუ
სამოქალაქო სამართლის
სპეციალისტი.

ცივილისტიკა (civilis) იურის-

პრუდენციის დარგი, რომელიც
შეისწავლის სამოქალაქო
სამართლებრივ ურთიერ-
ობებს.

ცილისწამება (slander) ვინმეს

მიმართ განზრახ მონაცხორის
გავრცელება დანაშაულის
ბრალდებით.

ძალაში შესვლა (გადანყვეტილე-

ბის) თარიღი, რომლის
შემდეგაც სასამართლოს მიერ
გამოტანილი გადანყვეტილება
იურიდიულ ძალას იძენს.

ძარცვა დანაშაულებრივი ქმედება,

რომლის დროსაც პირი
აშკარად ეუფლება სხვის
მოძრავ ნივთს მართლსა-
წინააღმდეგო მისაკუთრების
მიზნით.

თიქონს:

ՅԻՎԻԼԻՍՏ (specialist in civil law)

Յիվիլիստիկայի կամ
քաղաքացիական իրավունքի
մասնագետ:

ՅԻՎԻԼԻՍՏԻԿԱ (civilis) Իրավա-

գիտություն ուղղություն, որն
ուսումնասիրում է քաղա-
քացիական իրավական
հարաբերությունները:

ԶՐՊԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ (slander) Որևէ

մեկի դեմ դիտավորյալ
բամբասանքի տարածում՝
հանցագործության
մեղադրանքով:

ՈՒԺԻ ՄԵՋ ՄՏՆԵԼ (ՈՐՈՇՄԱՆ)

Ամսաթիվ, որից հետո
դատարանի կողմից կայացված
որոշումը ձեռք է բերում
իրավաբանական ուժ:

ԿՈՂՊՈՒԻՏ` հանցագործ

գործողություն, որի ժամանակ
անձը բացահայտ կերպով
տիրապետում է ուրիշի
շարժական գույքին՝ հակա-
օրինական յուրացման
նպատակով:

წამება (torture) სისტემატური ცემა ან სხვაგვარი ძალადობა, რამაც დამარალებულის ფიზიკური ან ფსიქიკური ტანჯვა გამოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე ან ნაკლებად მძიმე დაზიანება.

წამქეზებელი პირი, რომელიც აქტიური ფსიქიკური ზემოქმედებით სხვა პირს ალუძრავს დანაშაულის ჩადენის განზრახვას და ამ უკანასკნელის მეშვეობით ახორციელებს თავის ჩანაფიქრს.

წარმოება სასამართლოში საქმის განხილვის პროცესი.

წარმოებაში მიღება სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლითაც დასაშვებსა და უხარვეზო საპროცესო დოკუმენტს სასამართლო იღებს არსებითად განსახილველად.

წერილობითი მტკიცებულება

სიზსუსაფიხ (torture)

სიხატენათიქ ცერაიქ ბეხელქ ცამ აქქ რონოქიონსერ, ირინქ ხანცეგნომ ენ თოიძოქიქ ფიქიქსასკან ცამ ხოცესკან თათაყანსუნსერიქ, რაქე იქრანგ ქი ხესოსელ ათოქიქიქიქან ცანსიქამთაბდქად ბანქ ცამ აყასკან ბანქ ქსასქადქ:

ჯრსჯრიქ ანბ, ირს ასქიქიქ ხოცესკან სერქორბოქიქამქ აქქ ანბქ მთო ხაროცგომ ე ხანცეგნოქიქან ცასოქარმან მთაქოქიქიქან ცამ ქსერქინსიქ ამქიქიქიქ იქრასკანსაგნომ ე იქ მთახიქაგნომქ:

ქარნიჭიქ იქსოქარანომ ცორბქ ქსნარქმან ცორბქნქაგქ:

ქარნიჭიქი სხე ღსიქიქსელ იქსოქარანსიქ იქიქიქომ, იქიქიქ ქოქქსოქიქიქ ს ათანგ ქერიქიქიქონსერიქ იქნქაგსასქარქაქიქ ქასოქაქოქიქიქ იქსოქარანს იქიქიქიქომ ე ღასკან ქსნარქმან:

ქრსქიქ არსაქიქიქ ასქიქიქ,

ხარვეზი საპროცესო დოკუმენტის ნაკლი, რომელიც ექვემდებარება გამოსწორებას.

ხარჯები (საპროცესო) ფულადი თანხა, რომლის გადახდა პირს უნევს საქმის აღძვრისა და წარმოებისათვის (მაგ. ბაჟი).

ხელისუფლების დანაწილება (separation of powers) პოლიტიკურ-სამართლებრივი დოქტრინა, რომლის მიხედვითაც პოლიტიკური ხელისუფლება რამდენიმე სტრუქტურას შორის უნდა გადანაწილდეს ტირანიის თავიდან ასაცილებლად.

ხელშეკრულება (agreement, contract) - შეთანხმება ორ ან მეტ პირს შორის, რომელიც ითვალისწინებს მათ უფლებათა და მოვალეობათა დადგენას, შეცვლას ან შეწყვეტას.

ხელშეკრულება (გარიგება) შე-

ანხილანსკარაქინ ზ:

იხილეთ ` იათაქარასან ქასათაქოქი ჟერიქონ, იერ ზნქასქა ზ იოქმან:

იხილეთ (იათაქარასან) ` იერასქან გომარ, ირნ ანდრ ქდარიომ ზ გორდრ ხარიოქელი ს ქარელი ხამარ (იქინასქ, თორქ):

იხილეთ (separation of powers) იაქასქან-ქრასქან იომონქ, ესთ იქი ქაქასქან ქქასანიქონდრ აქთქ ზ ქაქანქი მქ ქანქ ქათოქქაქქნქი მქღს ` ქონასქთოქონქიქ ქთოსაქელი ხამარ:

იხილეთ (agreement, contract) იამაქაქნიქონ ზქლი კამ აქქი ანდანგ მქღს, იერ ნაქასთესთომ ზ ირანგ ქრასქონქნქი ს აქართასქანიქონქნქი სახამანთომ, ქიქიქთომ კამ რნქასთომ:

იხილეთ (იორქარქ) `

თანხმება ფიზიკურ ან/და იურიდიულ პირებს შორის, რომლითაც ისინი იღებენ უფლებებს ან/და კისრულობენ ვალდებულებებს.

ხელშეკრულება ჩუქების (deed of grant/donate) ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც მჩუქებელი უსასყიდლოდ გადასცემს დასაჩუქრებულს ქონებას.

ხელშეკრულების პირობები (treaty provisions) ხელშეკრულებით გათვალისწინებული შესასრულებელი მოქმედება.

ხელშეკრულების ფორმა ფორმა, რომლითაც გარეგნულად გამოიხატება ხელშეკრულების დადება.

ხულიგანი (hooligan) საზოგადოებრივი წესრიგის უხეშად დამრღვევი პირი.

ხულიგნობა საზოგადოებრივი წესრიგის უხეშად დარღვევა.

აყაყანადაქორდაბოქონს
ჭიქიქსასკან ს / კამ
ქრადაქანასკან ანდასგ
მიქს, იქოდ სრანჟ ბქოქ სნ
ქქქონს ქრადონქსნქ ს / კამ
სოთანბნონს
აქაროთაქორიქონსნქ:

საქირასაქონობას

დასმასსაქირ (deed of grant/donate) დაყანასაქირ, ესთ იქი, სქქრათონს ანხათოქვ სქქრათონს გოქვ ს ქოქსანგონს:

დასმასსაქირ დასმასსნქ (treaty provisions)

დაყანასაქოდ სსქსათსაქად
სათარქქქქ გორბოქოქონს:

დასმასსაქირ ბქქ ბს, იქოდ
აროთქნასაქს
აროთსსსსქოდ ს
აყაყანასაქიქ სნქონსქ:

სონიქიქას (hooligan)

ჯასარასკასკან სარქქ სოქქოთ
სსსსოთქ ანბ:

სონიქიქასონიქობის

ხასარასკასკან სარქქ სოქქოთ
სსსსოთქ:

ჯარიმა (fine, penalty) სასჯელის ფორმა, როდესაც სამართალდამრღვევს ეკისრება ფულადი თანხის გადახდა სახელმწიფოს სასარგებლოდ.

ჯგუფური დანაშაული დანაშაული, რომელსაც უშუალოდ სჩადის ორი ან მეტი პირი.

ჯვარედინი დაკითხვა საქმის მე- პირ მოსმენაზე მოწინააღმდეგე მხარის (მაგ. ბრალდების მხარის მიერ დაცვის მხარის) მონმის დაკითხვა.

ჰაუპტვახტი დაკავებული სამხედრო პირის სამყოფელი.

ჰიმნი (hymn) პოეტურ-მუსიკალური ნაწარმოები, სახელმწიფოს ერთ-ერთი სიმბოლო.

ՏՈՒԳԱՆՔ (fine, penalty) Պատժի ձև, երբ իրավախախտի հանդեպ սահմանվում է դրամական գումարի վճարում պետության օգտին:

ԽՄԲԱՅԻՆ

ՀԱՏՅԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ`

հանցագործություն, որն անմիջականորեն կատարում են երկու կամ ավելի անձինք:

ԽԱՉԱԶԵՎ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒ-

ԻԹՅՈՒՆ` գործի բանավոր լսման ժամանակ հակառակորդ կողմի (օրինակ, մեղադրանքի կողմը պաշտպանական կողմի վկային) վկայի հարցաքննում:

ՀԱՈՒՊՏՎԱԽՏ, ԿԱՐԳԱՊԱ-

ՀԱԿԱՆ ՄՏԿՈՒՄԱՐԱՆ`

ձերբակալված զինվորական անձի գտնվելու վայրը:

ՀԻՄՆ, ՕՐՀՆԵՐԳ (hymn) Երաժշտա-պոետիկ աշխատություն, պետության խորհրդանիշերից մեկը:

